

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Otevřená škola

Doplněný a aktualizovaný k 1. 9. 2013

Vypracoval: Pedagogický sbor ZŠ a MŠ Křenovice, okres Vyškov

Pedagogická rada projednala dne: 28. 8. 2013

Školská rada projednala dne: 30. 8. 2013

Nabývá platnosti: 1. 9. 2013

Poslední aktualizace dne: 27. 8. 2013

Obsah

Obsah.....	2
1. Identifikační údaje	4
Charakteristika školy a ŠVP.....	5
2.1. Charakteristika školy.....	5
2.2. Charakteristika ŠVP	7
2.2.2. Začlenění průřezových témat	11
3. Učební plán.....	35
3.1. Celkový	35
1. stupeň.....	35
2. stupeň.....	36
3.2. Ročníkový	37
1. stupeň.....	37
2. stupeň.....	38
4. Učební osnovy	43
4.1. Jazyk a jazyková komunikace	43
4.1.2. Anglický jazyk.....	70
4.1.3. Další cizí jazyk	87
4.2. Matematika a její aplikace.....	98
4.2.1. Matematika	99
4.3. Informační a komunikační technologie	123
4.3.1. Informační a komunikační technologie	124
4.4. Člověk a jeho svět.....	134
4.4.1. Prvouka	136
4.4.2. Člověk a jeho svět.....	137
4.5. Člověk a společnost	152
4.5.1. Dějepis	154
4.5.2. Výchova k občanství	161
4.6. Člověk a příroda.....	171
4.6.1. Fyzika	173
4.6.2. Chemie.....	183
4.6.3. Přírodopis	189
4.6.4. Zeměpis	200

4.6.5. Ekologická výchova	210
4.7. Umění a kultura	214
4.7.1. Hudební výchova	216
4.7.2. Výtvarná výchova	232
4.7.3. Estetická výchova	251
4.8. Člověk a zdraví	255
4.8.1. Výchova ke zdraví	257
4.8.2. Tělesná výchova	262
4.9. Člověk a svět práce	279
4.9.1. Pracovní činnosti	280
4.9.2. práce s technickými materiály	287
4.9.3. Volba povolání	290
4.10. Doplnující vzdělávací obory	294
4.10.1. Cvičení z českého jazyka	294
4.10.2. Cvičení z matematiky	296
4.10.3. Finanční gramotnost	301
4.10.4. Sportovní a pohybová výchova	304
5. Školní projekty	307
5.1. Environmentální výchova	307
6. Hodnocení žáků školy	310
7. Příloha k minimálnímu preventivnímu programu	326

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Otevřená škola

Číslo jednací:

Předkladatel:

název školy	Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov
REDIZO	600 125 858
IČ	46 27 09 22
adresa školy	Školní 140, 683 52 Křenovice
ředitel	Ing. Helena Weidingerova
hlavní koordinátor	Mgr. Regina Kokešová
kontakty	Ing. Helena Weidingerová
telefon	544 223 131; 544 223 073
e-mail	skola@zskrenovice.cz
www	zskrenovice.cz
fax	544 223 131

Zřizovatel:

název	Obec Křenovice
IČ	00 29 19 43
kontakt	Jaromír Konečný - starosta
adresa	Školní 535, 683 52 Křenovice
telefon	544 223 119
e-mail	oukrenovice@politavi.cz
www	obec-krenovice.cz

Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Název a adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov
Školní 140
683 52 Křenovice

Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Obec Křenovice
Ředitel školy: Ing. Helena Weidingerová
Odloučená pracoviště: 683 52 Křenovice, Václavská 294
683 52 Křenovice, Bratří Mrázků 12

Škola sdružuje:
Základní škola /kapacita: 250 žáků/
Školní družina /kapacita: 25 žáků/
Školní jídelna ZŠ /kapacita: 275 jídel/
Mateřská škola /kapacita: 80 dětí/
Školní jídelna MŠ /kapacita: 80 jídel/
telefon: +420 544 223 073
fax: +420 544 223 131
e-mail: zs.krenovice@volny.cz
webové stránky www.zskrenovice.cz

Škola v Křenovicích je plně organizovaná. Součástí školy je školní družina, školní jídelna a mateřská škola (se svou vlastní školní kuchyní), která se nachází ve dvou budovách na ulici Bratří Mrázků a ulici Václavská. Školu navštěvují žáci z Křenovic a z několika okolních obcí. Rozvrh žáků respektuje příslušná ustanovení vyhlášky o základní škole i psychohygienické požadavky.

Na základní škole pracuje pedagogický sbor složený z 13 plně kvalifikovaných pedagogů, vychovatelka školní družiny, dle potřeby asistenti pedagoga. Podle zájmu rodičů jsou otvírána jedno nebo dvě oddělení školní družiny.

Vedení školy tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky a vedoucí vychovatelka MŠ. Jsou zřízeny funkce výchovného poradce, metodika prevence patologických jevů, metodika a koordinátora ICT, koordinátora environmentální výchovy a koordinátora ŠVP. Všichni pedagogičtí pracovníci základní školy splňují kvalifikační předpoklady, úvazky učitelů maximálně respektují jejich aprobační. V průběhu školního roku učitelé navštěvují kurzy a školení v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Budova školy je udržovaná, v posledních letech probíhá její postupná rekonstrukce a celková modernizace vnitřních prostor. Byla dokončena rekonstrukce jednotlivých učeben. Všechny třídy jsou vybaveny stavitelnými žakovskými lavicemi a židlemi, většina učeben je vybavena i dalším novým nábytkem. Nově zařízena je i školní družina a školní jídelna. Došlo k celkové rekonstrukci hygienických zařízení v obou podlažích budovy na Školní ulici. Prioritou školy je technické vybavení školy především počítači a didaktickou technikou. Ve všech třídách je instalována bílá keramická tabule, na kterou se píše speciálními fixy

(bezprašnost a hygienicky nezávadné psaní), v budově školy je odborná počítačová učebna s výkonným serverem, s dvaceti žakovskými stanicemi a učitelským počítačem. Počítačová učebna je využívána jak k výuce ICT, tak v ostatních předmětech pomocí výukových programů nebo internetu. Výuka ICT probíhá od 5. do 8. ročníku, kdy se žáci postupně seznamují s programy MS Word, MS Excel, Ms Power Point, Zoner Callisto a pracují s internetem. V 9. ročníku se zaměřují na grafiku a fotografii. Při výuce má každý žák k dispozici svůj počítač. Denně vždy po dobu hlavní přestávky slouží počítače v učebně volně žákům.

Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektory, většina učeben je vybavena interaktivní tabulí (Activ Board) s kompletním příslušenstvím. K modernizaci výuky slouží všem vyučujícím přenosné notebooky, k dispozici jsou videa, CD i DVD přehrávače, digitální fotoaparáty, digitální kamera, kopírky, multifunkční zařízení a mikroskopy. Všechny počítače a notebooky jsou propojeny do společné sítě s možností připojení na internet (mikrovlnné připojení), a to i bezdrátově. Několik počítačů mají k dispozici i děti navštěvující školní družinu.

Pro výuku tělesné výchovy škola využívá obecní víceúčelovou sportovní halu a několik hřišť místních organizací. Přímo u hlavní budovy školy je vybudováno menší venkovní hřiště s umělým povrchem, kde je i betonový stůl pro stolní tenis. V prostorách školní dílny jsou další dva skládací stoly pro stolní tenis.

Školní dílna je vybavena velmi dobře, slouží pro základní seznámení s prací se dřevem, plasty i kovy. Pozemek škola nemá.

Rada školy zřizovaná dle § 167 zákona č.561/2004 Sb.: zřízena od 1. 1. 2006 (dva zástupci obce, dva učitelé a dva zákonní zástupci žáků)

Ve stále větší míře se škola otevírá rodičům. Umožňujeme rodičům návštěvu školy, informujeme je o činnosti školy v místním zpravodaji a pravidelně na našich webových stránkách (www.zskrenovice.cz). Každoročně se pořádá buď Den otevřených dveří, nebo Školní akademie. Na začátku školního roku jsou slavnostně vítáni žáci první třídy a v závěru roku je organizováno slavnostní předání závěrečných vysvědčení žákům 9. třídy za přítomnosti pana starosty, rodičů a ostatních žáků školy.

Škola má zatím „tradiční“ podobu, kdy se snažíme zachovávat a propagovat kladné tradiční hodnoty – dobrou kázeň žáků, dostatečně rozsáhlý obsah učiva a především spolupráci s rodiči. Snažíme se o otevřenost veřejnosti a pravidelné získávání údajů od rodičů, jejich názorů na kvalitu školy. U všech dětí se snažíme o respektování jejich osobnosti a práva na individuální cestu vývoje. Při předávání informací rodičům preferujeme osobní jednání a návštěvy rodičů na škole.

Pestrá je nabídka mimoškolní činnosti a volnočasových aktivit pro děti, žáci se zúčastňují soutěží a olympiád. Od roku 1963 spolupracuje škola s dětským folklorním souborem Křenováček. Od roku 1998 působí při škole Křenovské občanské sdružení dětí a mládeže (KOS). To umožňuje žákům navštěvovat různé kroužky - se sportovním zaměřením, kroužky keramiky, kroužek anglického jazyka pro žáky z 1. a 2. třídy. Dramatický kroužek DRÁK připravuje každoročně divadelní představení pro děti i pro veřejnost. Škola pronajímá bezplatně prostory soukromé hudební školy, aby žáci mohli navštěvovat výuku hry na hudební nástroje přímo v místě bydliště. Byla zřízena tzv. „Duhová dílna“, v níž se děti seznamují s různými výtvarnými technikami. Podle zájmu žáků se organizují i další kroužky, např. modelářský nebo fotografický. Na činnosti většiny kroužků a zájmových aktivit dětí se podílí zaměstnanci školy.

Každý žák 1. až 4. třídy má možnost zúčastnit se plaveckého výcviku ve Vyškově nebo Bučovicích, pro žáky 2. stupně bývá organizován lyžařský výcvikový kurz, nabízí se studijní vzdělávací zájezd do Velké Británie. Pro všechny třídy jsou v závěru roku organizovány poznávací nebo sportovní výlety. V průběhu školního roku navštíví žáci řadu divadelních představení, výstav a exkurzí.

Žáci naší školy se každoročně zapojují do různých soutěží školních i okresních – naučných i sportovních. Pravidelně se účastní recitačních soutěží, olympiády v českém jazyce, dějepisu, zeměpisu a matematiky, Pythagoriády, Matematického klokana, Zazpívej slavičku, Poháru rozhlasu, soutěží ve volejbalu, minifotbalu i fotbalu (Coca cola cup, McDonald's cup), různých výtvarných a tanečních soutěží atd.

Žáci i učitelé se účastní aktivně na životě v obci. Škola pravidelně pořádá školní ples, Den Země, podílí se na organizaci folklorního festivalu "Pod křenovsko máj", na vánočním koncertu a dalších kulturních akcích. Pravidelně jednou měsíčně pomáhají žáci nejstarších tříd pod dohledem vyučujících se sběrem papíru na sběrném dvoře.

2.2. Charakteristika ŠVP

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru a prostorových, finančních a materiálně technických podmínek školy.

ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

2.2.1. Výchové a vzdělávací strategie

Co chceme:

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi,
- zavádět do výuky efektivní metody, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu,
- vést žáky k volbě povolání v rámci samostatného předmětu,
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií (podporovat výuku na počítačích, zavádět výpočetní techniku do všech předmětů), aby se využívání těchto technologií stalo pro naše absolventy běžným,
- posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický a vytvářet podmínky pro výuku od nejnižších ročníků, umožnit dětem získané jazykové dovednosti ověřit v praxi formou zahraničních zájezdů, výměnných pobytů a projektů,
- nepreferovat jen intelektuální nadání, ale stejně tak podporovat i žáky s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- zaměřovat se i na žáky nadané, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj,
- umožnit těmto žákům účast v různých soutěžích a preferovat u nich metody, které budou rozvíjet jejich tvůrčí a badatelskou činnost (formou specifických úkolů, projektů, ročníkových prací...).

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s ním v průběhu školního roku pracuje (jedná se o integraci). V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, konkrétní úkoly a metody práce v jednotlivých předmětech, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení a klasifikace, jména učitelů, kteří budou s dítětem pracovat. Dětem zajišťují individuální péči učitelé na prvním a druhém stupni podle doporučení z PPP. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k jejich vývojovým poruchám a na vysvědčení mohou být děti hodnoceny slovně (na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení).

Práce se žáky s vývojovými poruchami učení:

DYSLEXIE

- *český jazyk*
 - umožňujeme čtení s okénkem
 - volíme texty odpovídající vyspělosti čtenáře
 - nevyvoláváme k hlasitému čtení před třídou
- *cizí jazyk*
 - preferujeme ústní projev
 - upřednostňujeme ústní konverzaci
 - poskytujeme prodloužený výklad
- *matematika*
 - slovní úlohy řeší po společném přečtení za pomoci učitele
 - omezujeme řešení geometrických úloh zadáných širšími slovními instrukcemi
- *ostatní předměty*
 - omezujeme hlasité čtení z učebnic

DYSGRAFIE

- poskytujeme více času na písemný úkol včetně tvorby poznámek, přepisů i testů
- podporujeme psaní na počítačové klávesnici, preferujeme práci na počítači
- umožňujeme žákům psaní poznámek ve zkratkách
- dovoluujeme i starším žákům používat linkované sešity

DYSORTOGRAFIE

- *český jazyk*
 - používáme zjednodušené přehledy gramatických pravidel
 - místo diktátu preferujeme doplňovací cvičení, opisy, přepis
 - diktát žák píše po předchozí domácí přípravě
 - neopravujeme chyby červenou barvou (doporučená je zelená)
 - neklasifikujeme nedostatečné práce
 - prodlužujeme výklad
 - preferujeme ústní zkoušení
 - kontrolní práce předkládáme předtištěné
 - slohové práce zadáváme v kratším rozsahu, po domácí přípravě
- *cizí jazyk*
 - píše jen část cvičení

- znalost slovíček ověřujeme slovně
- *matematika*
- nevypisujeme zadání slovních úloh
- kontrolní práce předkládáme předtištěné
- poskytujeme na vypracování úkolu dostatečný čas
- umožňujeme práci s názorem
- *ostatní předměty*
- preferujeme ústní zkoušení, testy
- nenecháváme psát písemné poznámky, pouze zkrácené verze
- klademe důraz na pochopení zadaného úkolu
- pracovní listy vypracovávají po částech
- preferujeme práci na počítači

DYSKALKULIE

- *matematika*
- nutná individuální práce
- klademe důraz na pochopení zadaného úkolu
- používáme názorné pomůcky
- poskytujeme dostatek času na vypracování úkolu
- pracujeme se speciálními pomůckami

Slovníček pojmů:

Dyslexie- porucha učení, může postihovat rychlost čtení, správnost čtení, porozumění čtenému textu

Dysgrafie- porucha psaní, postihuje úpravu i osvojování jednotlivých písmen a spojení hláska- písmeno

Dysortografie- porucha pravopisu, dítě neslyší délky, nerozlišuje tvrdé a měkké slabiky, obtížně rozlišuje sykavky, přidává či přehazuje písmena nebo slabiky, píše slova dohromady, spojuje předložky se slovem, má potíže s osvojováním mluvnických pravidel

Dyskalkulie- porucha matematických schopností, chybí matematické představy týkající se jednotlivých čísel a operaci s nimi, může postihovat i prostorové představy při orientaci

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami chování)

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními (výchovnými) problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřízpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Často porucha chování vzniká u žáků s SPU na základě školní neúspěšnosti, proto se zaměřujeme na předcházení a screening (vyhledávání) poruch chování.

Zásady:

- posíláme žáka na vyšetření v pedagogicko psychologické poradně
- k danému žákovi přistupujeme individuálně
- preferujeme skupinové vyučování
- nabízíme možnosti sportovního vyžití pro uvolnění psychického a fyzického napětí
- vybavení učebny relaxačním koutkem
- maximálně využíváme pochvalu, nabízíme žákovi zodpovědné úkoly (mytí tabule, rozdávání sešitů, pomůcek, odnést vzkaz apod.)
- ustanovíme si přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

Probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Otevřená škola“ upraveného pro děti s MP. Je samostatnou přílohou tohoto ŠVP.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné kroužky. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou dle jejich zájmu zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Za tyto žáky se považují ti, kteří vyžadují ve vzdělávacím procesu zvláštní péči vzhledem k jejich zdravotnímu postižení a individuálním možnostem:

- žáci tělesně postižení
- zrakově a sluchově postižení
- žáci s lehčí formou autismu
- žáci s více vadami
- epileptici
- žáci s cukrovkou

Zásady:

- pracujeme na základě vypracovaného individuálního vzdělávacího plánu, který dle potřeby během školního roku upravujeme a doplňujeme
- respektujeme zvláštnosti a možnosti žáka
- máme na paměti včasné poskytnutí první pomoci (epileptici)
- poskytujeme včasnou speciální pomoc
- dodržujeme hygienické a stravovací návyky (žáci s cukrovkou)
- respektujeme žáka a jeho handicap a k respektu vedeme i spolužáky
- uplatňujeme pomoc osobního asistenta
- dodržujeme zásady všestrannosti (dbáme na to, aby žák mohl své znevýhodnění kompenzovat jinými činnostmi)
- dodržujeme zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)
- dodržujeme jednotlivé vývojové etapy
- spolupracujeme s odborným pracovištěm, v jehož péči dítě je

- umožníme žákovi používat v hodinách potřebné pomůcky
- zajišťujeme přístup k odborné literatuře, vztahující se k handicapu dítěte

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do skupiny žáků se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, žáci z minoritní romské populace a žáci přistěhovaných rodin. U žáků přistěhovaných z jiných států je nedostatečná znalost českého jazyka. Proto věnujeme pozornost osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím, tradicemi a kulturními zvyklostmi. Na druhé straně se seznamujeme a respektujeme jejich tradice a zvyky.

Zásady:

- zajišťujeme skupinovou a individuální péči
- volíme odpovídající metody a formy práce
- využíváme pomoc asistenta pedagoga
- snažíme se o užší spolupráci s rodinou
- uplatňujeme doučování vzdělávacího jazyka už od 1. ročníku
- vedeme žáky k respektování žáka z odlišného sociokulturního prostředí, jiné národnosti
- doplňujeme si znalosti o historii, kultuře a tradicích minoritních skupin
- uplatňujeme odlišné metody a formy práce, respektujeme jejich povahové rysy a charakter

2.2.2. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se

týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vyjádřených situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

3. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Geometrie v rovině a prostoru
	Prvouka Místo, kde žijeme; Rozmanitost přírody
4. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Nestandardní aplikační úlohy a problémy
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Přírodopis Obecná biologie; Praktické poznávání přírody
	Fyzika Látky a tělesa; Elektrické vlastnosti látek; Magnetické vlastnosti látek; Měřené fyzikální veličiny; Elektrický proud, elektrický obvod
7. ročník	Přírodopis Praktické poznávání přírody
8. ročník	Volba povolání Volba povolání

	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Praktické poznávání přírody
	Chemie Pozorování, pokus a bezpečnost práce
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Praktické poznávání přírody

Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem; Konstrukční činnosti
	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé a čas
4. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
5. ročník	Tělesná výchova Dovednosti

	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem; Konstruktivní činnosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví; Zdravotní tělesná výchova
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Psychohygiena - integrace ve výuce

3. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Práce s barvou
4. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
5. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Poslechové činnosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Přírodopis

	Biologie člověka
--	------------------

Kreativita - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kreativita - integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova Výtvarná výchova
2. ročník	Estetická výchova Výtvarná výchova
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Práce s barvou; Lidová tvorba; Linie
4. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
5. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba; Výtvarné umění
6. ročník	Výtvarná výchova Práce s textilním materiálem
7. ročník	Výtvarná výchova Práce s textilním materiálem; Projektová práce
8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Reklama a propagace; Projektová výuka

Poznávání lidí - integrace ve výuce

1. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

	Výtvarná výchova Čím děti žijí
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
7. ročník	Výtvarná výchova Čím děti žijí
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
3. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Komunikace - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Komunikace - integrace ve výuce

3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
7. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova
-----------	------------------------

	Dovednosti
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Lidová tvorba
4. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
5. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem; Konstrukční činnosti; Příprava pokrmů
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Projektová výuka
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
6. ročník	Tělesná výchova

	Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce	
4. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi; Změny v životě člověka a jejich reflexe
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás
6. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Chemie Organické sloučeniny

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Dějepis Moderní doba

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás

6. ročník	Dějepis Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
8. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě. Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovými historickými a politickými událostmi, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí

průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl záchrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vcítovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
	Přírodopis Biologie živočichů
	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Chemie Směsi; Anorganické sloučeniny
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Dějepis Moderní doba; Rozdělení a integrující se svět
	Chemie Chemické reakce

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
5. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Počátky lidské společnosti
7. ročník	Dějepis Objevy a dobývání, počátky nové doby
	Přírodopis Biologie rostlin
	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	další cizí jazyk Receptovní řečové dovednosti
	Zeměpis Regiony České republiky
9. ročník	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Základy ekologie

Jsmo Evropané - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
5. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
7. ročník	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Obecná biologie
	Zeměpis Regiony České republiky
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti

	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Výchova k občanství Stát a hospodaření

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která ze zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Kulturní difference - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Lidová tvorba
4. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba
5. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba; Výtvarné umění
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa

	Zeměpis Regiony světa
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět

Lidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
2. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
6. ročník	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Přírodopis Obecná biologie
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Přírodopis Obecná biologie

Etnický původ - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Lidová tvorba
5. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba
6. ročník	Dějepis Počátky lidské společnosti
7. ročník	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	Přírodopis Obecná biologie
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Multikulturalita - integrace ve výuce

7. ročník	Zeměpis Regiony světa
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
	Zeměpis Společenské a hospodářské složky v krajině

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
8. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření
	Zeměpis Česká republika
9. ročník	Dějepis Moderní doba
	Zeměpis Společenské a hospodářské složky v krajině

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něj je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Ekosystémy - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Ekosystémy - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Ekosystémy - integrace ve výuce

2. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
5. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
6. ročník	Přírodopis Obecná biologie
	Ekologická výchova Ekosystémy
7. ročník	Přírodopis Biologie rostlin
8. ročník	Zeměpis Česká republika
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Základní podmínky života - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Základní podmínky života - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
4. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
6. ročník	Dějepis Člověk v dějinách
	Ekologická výchova Základní podmínky života
8. ročník	Chemie Směsi
9. ročník	Přírodopis Neživá příroda
	Zeměpis Krajina a životní prostředí

	Fyzika Radioaktivita; Obnov. a neobnov.zdroje energie
	Chemie Chemické reakce

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
5. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti
6. ročník	Ekologická výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
7. ročník	Přírodopis Biologie živočichů
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka
	Zeměpis Česká republika
	Chemie Částicové složení látek a chemické prvky; Anorganické sloučeniny
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí
	Chemie Organické sloučeniny

Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
4. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti
5. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní
6. ročník	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Přírodopis Biologie hub; Biologie živočichů
	Ekologická výchova Vztah člověka k prostředí
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka; Genetika
	Zeměpis Místní region
	Chemie Anorganické sloučeniny
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí
	Chemie Chemie a společnost

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají velmi nestejný charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

5. ročník	Informační a komunikační technologie Textový editor
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Informační a komunikační technologie Editor prezentací
7. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Informační a komunikační technologie Tabulkový editor
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výchova k občanství Stát a hospodaření
	Přírodopis Neživá příroda
	Chemie Organické sloučeniny; Chemie a společnost

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

4. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
8. ročník	Chemie Částicové složení látek a chemické prvky
9. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

4. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění
5. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
7. ročník	Výtvarná výchova Projektová práce

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova Pracovní činnosti
2. ročník	Estetická výchova Pracovní činnosti
3. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
4. ročník	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní
5. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Projektová výuka

3. Učební plán

V ŠVP bude po dobu 4 let postupně měněn učební plán na 2. stupni. Dosavadní počty hodin v jednotlivých ročnících budou postupně upravovány, jednotlivé ročníky budou mít přechodný učební plán. Celkový počet odučených hodin v jednotlivých ročnících je v souladu s požadavky RVP ZV.

3.1. Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	44 + 8	44
Český jazyk a literatura	35 + 6	35
Anglický jazyk	9 + 2	9
Matematika a její aplikace	20 + 5	20
Matematika	20 + 5	0
Informační a komunikační technologie	1	1
Informační a komunikační technologie	1	0
Člověk a jeho svět	12+1	12
Prvouka	6	0
Člověk a jeho svět	7	0
Umění a kultura	14	12
Hudební výchova	5	0
Výtvarná výchova	5	0
Estetická výchova	4	X
Člověk a zdraví	10	10
Tělesná výchova	10	10
Člověk a svět práce	3	5
Pracovní činnosti	3	0
Doplňující vzdělávací obory	0	0
dramatická výchova	0	0
Celkem základní	104	104
Disponibilní	14	14
Celkem	118	118

Z oboru Člověk a svět práce jsou 2 hodiny zařazeny do oboru Umění a kultura – předmět Estetická výchova.

2. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	27 + 8	27+6
Český jazyk a literatura	15 + 2	15
Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	0+6	6
Matematika a její aplikace	15 + 3	15
Matematika	15 + 3	0
Informační a komunikační technologie	1 + 2	1
Informační a komunikační technologie	1 + 2	0
Člověk a společnost	11 + 1	11
Dějepis	7 + 1	0
Výchova k občanství	4	0
Člověk a příroda	21 + 6	21
Fyzika	7	0
Chemie	4	0
Přírodopis	5 + 2	0
Zeměpis	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X
Umění a kultura	10	10
Hudební výchova	4	0
Výtvarná výchova	6	0
Člověk a zdraví	10	10
Výchova ke zdraví	2	0
Tělesná výchova	8	0
Člověk a svět práce	3	3
práce s technickými materiály	1	X
Volba povolání	2	X
Příprava pokrmů	0	X
Doplňující vzdělávací obory	0 + 4	0
Cvičení z českého jazyka	0	X
Cvičení z matematiky	0 + 1	X
Finanční gramotnost	0 + 1	X
Sportovní a pohybová výchova	0 + 2	X
Celkem základ	98	98
Disponibilní	24	24
Celkem	122	122

3.2. Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						44 + 8	44
Český jazyk a literatura	7 + 1	7 + 2	7 + 2	7 + 1	7	35 + 6	35
Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3	9 + 2	9
Matematika a její aplikace						20 + 5	20
Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 5	0
Informační a komunikační technologie						1	1
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	1	1	0
Člověk a jeho svět						12+1	12
Prvouka	2	2	2	0	0	6	0
Člověk a jeho svět	0	0	0	3	3+1	6+1	
Umění a kultura						14	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	0	0	1	2	2	5	0
Estetická výchova	2	2	0	0	0	4	X
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						3	5
Pracovní činnosti	X	X	1	1	1	3	0
Doplňující vzdělávací obory						0	0
dramatická výchova	X	X	X	X	X	0	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	18	21	23	24	104	104
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	3	2	2	14	14
CELKEM V ROČNÍKU	21	22	24	25	26	118	118

2. stupeň

2013-2014

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					27 + 8	33
Český jazyk a literatura	4	3 + 1	4	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
další cizí jazyk		0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 6	6
Matematika a její aplikace					15 + 3	15
Matematika	4 + 1	4	3 + 1	4 + 1	15 + 3	0
Inform. a komun. technol.					1 + 2	1
Inform. a kom. technolog.	0 + 1	1	0 + 1	0	1 + 2	0
Člověk a společnost					11 + 1	11
Dějepis	2	1 + 1	2	2	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					21 + 6	21
Fyzika	2	2	2	1	7	0
Chemie	X	X	2	2	4	0
Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	5 + 2	0
Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X	X	X	0 + 1	X
Umění a kultura					10	10
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6	0
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	1	X	1	X	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce					3	3
práce s techn. materiály	1	1	X	X	1 (2)	X
Volba povolání	X	X	1	1	2	X
Doplňující vzděl. obory					0 + 4	18
Cvičení z matematiky	X	0 + 1	X	X	0 + 1	X
Finanční gramotnost	X	X	X	0 + 1	0 + 1	X
Sportovní a pohyb. výchova	0	X	0 + 1	0 + 1	0 + 2	X
Celkem základní	26	23	25	25	98	98
Celkem disponibilní	4	6	7	7	24	24
Celkem v ročníku	30	29	32	32	122	122

2014-2015

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komun.					27 + 8	33
Český jazyk a literatura	4	3 + 1	4	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
další cizí jazyk		0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 6	6
Matematika a její aplik. e					15+3(4)	15
Matematika	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4 + 1	15+3(4)	0
Inform. a kom. technolog.					1 + 2	1
Inform. a komun. technol.	0 + 1	1	0 + 1	0	1 + 2	0
Člověk a společnost					11 + 1	11
Dějepis	2	1 + 1	2	2	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					21 + 6	21
Fyzika	2	2	2	1	7	0
Chemie	X	X	2	2	4	0
Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	5 + 2	0
Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X	X	X	0 + 1	X
Umění a kultura					10	10
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6	0
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	1	1	1	X	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce					3	3
práce s technickými mat.	1	X	X	X	1	X
Volba povolání	X	X	1	1	2	X
Doplňující vzděl. obory					0 + 4	18
Cvičení z matematiky	X	X	0 + 1	X	0 + 1	X
Finanční gramotnost	X	X	X	0 + 1	0 + 1	X
Sportovní výchova	0	0 + 1	X	0 + 1	0 + 2	X
Celkem základní	26	23	25	25	98	98
Celkem disponibilní	4	7	7	7	24	24
Celkem v ročníku	30	30	32	32	122	122

2015-2016

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					27 + 8	33
Český jazyk a literatura	4	3 + 1	4	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
další cizí jazyk		0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 6	6
Matematika a její aplikace					15 + 3	15
Matematika	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4 + 1	15 + 3	0
Informační a kom. technol.					1 + 2	1
Informační a kom. technolog.	0 + 1	1	0 + 1	0	1 + 2	0
Člověk a společnost					11 + 1	11
Dějepis	2	1 + 1	2	2	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					21 + 6	21
Fyzika	2	2	2	1	7	0
Chemie	X	X	2	2	4	0
Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	5 + 2	0
Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X	X	X	0 + 1	X
Umění a kultura					10	10
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6	0
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	1	1	X	X	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce					3	3
práce s technickými materiály	1	X	X	X	1	X
Volba povolání	X	X	1	1	2	X
Doplňující vzdělávací obory					0 + 4	18
Cvičení z matematiky	X	0 + 1	X	X	0 + 1	X
Finanční gramotnost	X	X	X	0 + 1	0 + 1	X
Sportovní výchova	0	X	0 + 1	0 + 1	0 + 2	X
Celkem základní	26	23	24	25	98	98
Celkem disponibilní	4	7	7	7	24	24
Celkem v ročníku	30	30	31	32	122	122

2. stupeň**2016-2017**

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyk. komunik.					27 + 8	33
Český jazyk a literatura	4	3 + 1	4	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
další cizí jazyk		0 + 2	0 + 2	0 + 2	0 + 6	6
Matematika a její apl.					15 + 3	15
Matematika	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4	15 + 3	0
Informační a komunikační technologie					1 + 2	1
Inform. a kom. technol.	0 + 1	1	0 + 1	0	1 + 2	0
Člověk a společnost					11 + 1	11
Dějepis	2	1 + 1	2	2	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					21 + 6	21
Fyzika	2	2	2	1	7	0
Chemie	X	X	2	2	4	0
Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	5 + 2	0
Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X	X	X	0 + 1	X
Umění a kultura					10	10
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6	0
Člověk a zdraví					10	10
Výchova ke zdraví	1	1	X	X	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce					3	3
práce s tech. materiály	1	X	X	X	1	X
Volba povolání	X	X	1	1	2	X
Doplňující vzděl. obory					0 + 4	18
Cvičení z matematiky	X	0 + 1	X	X	0 + 1	X
Finanční gramotnost	X	X	X	0 + 1	0 + 1	X
Sportovní výchova	0	X	0 + 1	0 + 1	0 + 2	X
Celkem základní	26	23	24	25	98	98
Celkem disponibilní	4	7	7	6	24	24
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122	122

Doplňující vzdělávací obory mohou být měněny dle zájmu dětí a možností školy. Vždy bude dodržena hodinová dotace RVP ZŠ Křenovice v souladu s RVP ZV (1 hodina v 7. ročníku, 1 hodina v 8. ročníku a 2 hodiny v 9. ročníku).

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

4.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně:

1. ročník – 8 hodin týdně
2. ročník – 9 hodin týdně
3. ročník – 9 hodin týdně
4. ročník – 8 hodin týdně
5. ročník – 7 hodin týdně

Základní hodinová dotace byla posílena 6 disponibilními hodinami

Hodinové rozdělení v jednotlivých ročnících:

1. ročník: 8 hodin Integrované čtení a psaní

2. ročník: 6 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

3. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

2 hodiny Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

4. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

5. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

1 hodina Literární výchova

Tento předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy.

Dovednosti, které si žáci v rámci předmětu osvojují, jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších předmětech.

Předmět je rozdělen do tří složek:

Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát.

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Dále dochází k nejrozličnějším činnostem, jako návštěva knihovny, různé exkurze, práce s knihou, novinami, časopisem, texty na internetu apod.

Charakteristika II. stupeň

Předmět český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Z tohoto cíle vychází obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje:

- jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně,
- jako samostatný předmět v 9. ročníku 5 hodin týdně,

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu,
- vyjádření reakcí a pocitů žáků,
- pochopení role v různých komunikačních situacích,
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama,
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů,
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků,
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	7 + 1	7 + 2	7 + 2	7 + 1	7	4	3 + 1	4	4 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	hlásky, písmena zvuková a grafická podoba slova rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čtení slabiky slova věty
pokrytí průřezových témat MuV, LV	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	vyjadřovací schopnosti dramatizace vyprávění přednes psaní hygiena písmena slabiky a slova věty
pokrytí průřezových témat OSV, MV	

2. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ**LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

výstupy	učivo
• čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	- technika čtení - poslech - vyprávění - čtení s porozuměním - reprodukce básní - jednoduchý popis přečteného - vyjádření vlastního názoru na přečtený příběh

pokrytí průřezových témat
MuV, LV

SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	- vyjadřovací schopnosti - pozdrav, poděkování, prosba, oslovení - telefonický rozhovor dle zadání - adresa - vyprávění, obrázková osnova, osnova příběhu - popis dle osnovy - poslech - psaní - písmo - text, úprava

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a	- abeceda, abecední řazení - hlásky, samohlásky, souhlásky, písmeno - slabika, dělení slov - slovo, slovní význam - tvorba vět, druhy vět, interpunkce - vlastní jména - slabiky měkké, tvrdé

podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- psaní y,ý, i, í po tvrdých a měkkých souhláskách - slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě - psaní souhlásek uprostřed a na konci slov - slovní druhy - přehled - psaní velkých písmen - jména vlastní, místní
---	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná, zná příklady příbuzných slov a umí je použít ve větě • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Abeceda Slabika, hláska, písmeno. Slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, slova souznačná. Slova příbuzná. Slova s obojetnou souhláskou uprostřed slova - Vyjmenovaná slova, příbuzná slova, přepony vy -, vý, slova s i/í uprostřed slova Ohebné a neohebné slovní druhy Používání správných gramatických tvarů podstatných jmen (rod, číslo, pád) a sloves (osoba, číslo, čas přítomný). Rozlišování vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek a pohoří Věta jednoduchá a souvětí.

odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
---	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - osvojí si základy pozitivního	Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu, zdvořilé vystupování. Komunikační situace navozené mluveným nebo písemným pokynem (omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení). Výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná, hovorová). Vypravování, jednoduchý popis. Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, čitelný písemný projev. Běžná komunikace.

hodnocení a přijetí druhých	
pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, OSV, Ko	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Četba uměleckých, naukových a populárních textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků. Seznámí se s poezií a prózou – pojmy: báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, pověst, postava, děj. Orientace v knize, v knihovně Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, čitelný písemný projev.

pokrytí průřezových témat
VMEGS, ES, OSV, MV

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- k učení uplatňuje konkrétní názor a pomůcky
- k osvojování učiva využívá co nejvíce svých smyslů
- při manipulaci s pomůckami pozoruje, třídí, rozlišuje
- rozvíjí dovednosti a schopnosti vedoucí ke čtení, psaní
- má možnost uplatňovat své zkušenosti
- cvičí si paměť pro budoucí učení
- vyhledává informace
- snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- třídí, rozlišuje, seskupuje podle určitého kritéria
- nachází shodné a rozdílné znaky
- postupuje od jednoduššího k složitějšímu
- zkouší nacházet logické řešení problému, situace, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí
- dokáže přijmout názory spolužáků

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- učí se naslouchat jiným, respektovat pravidla vzájemné komunikace
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- zdokonaluje vhodnou a jazykově správnou formulaci svých vět
- rozvíjí dovednost klást otázky a vhodně na ně odpovídat
- rozšiřuje si aktivně slovní zásobu
- hovoří o daných tématech podle ilustrace, využívá svých zkušeností
- uvědomuje si, že k získávání dalších poznatků lze využívat různé komunikační a informační zdroje a prostředky (knihy, encyklopedie, internet, audiovizuální techniku...)

Kompetence sociální a personální

- učí se vzájemné komunikaci v různě velkých skupinách
- hodnotí svou práci i práci jiných
- pomáhá kamarádům a dokáže si o pomoc říct
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- přispívá k diskusi, spolupracuje na skupinových pracích
- respektuje různá hlediska, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ovládá a řídí svoje chování
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- uvědomuje si potřebu pravidel společného soužití s vrstevníky
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se v rámci zdraví a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- dodržuje základní vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá kompetentně interaktivní tabule
- využívá získané znalosti a zkušenosti
- při přípravě, práci i úklidu pomůcek zlepšuje svou zručnost
- udržuje pořádek na pracovním místě
- stará se o své pomůcky, nepoškozuje je

- dodržuje základní hygienická pravidla při práci, dbá na bezpečnost
- poznává různé obory lidské činnosti

4. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Významy slov Slova jednoznačná, mnohoznačná, slova opačného, stejného nebo podobného významu. Slova nadřazená, podřazená a souřadná. Používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu. Kořen slova, předpony a přípony. Tvarosloví Určování slovních druhů a jejich třídění, mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor), slovesa (infinitiv, osoba, číslo, čas). Stavba věty jednoduché Základní skladební dvojice – určování holého podmětu a přísudku, podmět vyjádřený, nevyjádřený. Nauka o větě Rozlišování věty jednoduché a souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí. Spojování vět v souvětí spojovacími výrazy a možnosti jejich obměňování. Pravopis Vyjmenovaná slova a slova příbuzná.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost	aktivně používá komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu, vzkaz, snaží se vést dialog, dovede samostatně vést telefonický rozhovor, učí se používat při mluveném projevu

jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • sestaví s pomocí osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku • si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	přiměřená gesta a mimiku, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní. přiměřeně věku upravuje text, píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, umí napsat jednoduchý popis – pracovní postup činnosti, snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a nespisovná slova Mluvený projev Písemný projev
pokrytí průřezových témat VMEGS ES MeV , SMS TMS, OSV Ko	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení, tvořivé činnosti s literárním textem. docvičuje plynulé čtení, techniku čtení, čtení s porozuměním, tiché i hlasité čtení s porozuměním, volně reprodukuje text, přednáší vhodné literární texty z paměti Základní pojmy literární teorie se seznamuje se základními pojmy literární teorie, rozlišuje různé typy uměleckých textů – lidová slovesnost, umělecká literatura zná základní pojmy jako spisovatel, kniha, ilustrátor, verš, rým apod.

pokrytí průřezových témat
VMEGS
ES

5. ROČNÍK - DOTACE: 7. POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Tvoření slov odvozováním pomocí předpon a přípon i koncovek Slovní druhy – rozlišení ohebných a neohebných slovních druhů, určení všech slovních druhů ve větě, bližší seznámení s číslovkami a přídavnými jmény. Stavba věty jednoduché. Určení podmětu a přísudku. Shoda podmětu s přísudkem. Souvětí, věta jednoduchá, spojovací výrazy, čárka v souvětí. Vzorce souvětí. Přímá řeč Pravopis

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný	Čtení a naslouchání

věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti • reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	tempo, intonace podstatné a okrajové informace reprodukce obsahu sdělení Mluvený projev dialog telefonický rozhovor spisovná a nespisovná výslovnost Písemný projev jednoduché komunikační žánry zlepšení techniky psaní a úpravy osnova vyprávění aktivní použití znalostí z pravopisu
pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, MeV IVMSR , SMS , TMS OSV, Ko	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• čte s porozuměním přiměřeně náročné	Čtení

texty potichu i nahlas • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární pojmy Rozbor literárního díla praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
pokrytí průřezových témat VMEGS ES MeV VAMS	
Klíčové kompetence Kompetence k učení žák vyhledá podstatné informace z různých typů tištěných a elektronických textů a porozumí jejich významu a smyslu vede si portfolio četby a sleduje pokrok ve svém čtenářství snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi Kompetence k řešení problémů při řešení problémů dokáže využít různé způsoby (slovníky, internet, rady učitele) své rozhodnutí při řešení problému dokáže zdůvodnit zapojuje se do řešení třídních projektů a využívá svoje individuální dovednosti a schopnosti Kompetence komunikativní volí vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky sděluje své zážitky z četby podle svých schopností a zájmu se zapojí do tvorby školního časopisu snaží se kultivovat svůj neformální projev Kompetence sociální a personální při práci s ICT bezpečně užívá internet a dodržuje net-etiketu při veřejných vystoupeních získává sebedůvěru podílí se na práci ve skupině, dokáže poskytnout pomoc Kompetence občanské na základě osobní zkušenosti a zkušeností z četby se snaží pochopit chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur považuje český jazyk za prvek národní identity	

Kompetence pracovní
snaží se o efektivní časové rozvržení své práce
využívá interaktivní tabule a internet

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému	čtení: pozorné, přiměřeně rychlé, prožitkové naslouchání: praktické, věcné žánry: vypravování – připravené, nepřipravené písemný projev: vlastní tvořivé psaní žánry: popis (předmětu, osoby, děje, pracovního postupu), zpráva a oznámení, výpisky a výtah, dopis (osobní a úřední) charakteristika, objednávka

psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	
pokrytí průřezových témat MeV, KČPPMS OSV, Ko	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	zvuková stránka jazyka: - zásady spisové výslovnosti slovní zásoba a tvoření slov: - slovní zásoba a její jednotky, slova příbuzná - význam slova tvarosloví: - slovní druhy - mluvnické kategorie - podstatných jmen - přídavných jmen - zájmen - číslovek - sloves skladba: - stavba věty - pořádek slov ve větě - základní a rozvíjecí větné členy - rozlišení věty jednoduché a souvětí - interpunkce v souvětí pravopis: - interpunkce v souvětí - vlastní jména - tvary přídavných jmen obecné poučení o jazyce: - čeština jazyk národní, mateřský - útvary národního jazyka - jazykové příručky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- struktura literárního díla (námět, téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, jazyk, obraz. pojmenování, zvukové prostředky, poezie, verš, rým) - liter. druhy a žánry, poezie, próza, drama - mýty, báje, pohádky, pověsti - příběhy odvahy a dobrodružství - svět lidí a zvířat - úsměvy a šibalství

7. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

výstupy	učivo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	čtení: - praktické, věcné (čtení jako zdroj informací), prožitkové naslouchání: - soustředěné aktivní mluvený projev: - zásady dorozumívání, komunikační žánry: připravený projev, referát písemný projev: - vlastní tvořivé psaní, komunikační žánry: popis, charakteristika, charakteristika literárních postav, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování, pozvánka, výpisek

• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	
pokrytí průřezových témat MeV, KČPPMS OSV	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená	zvuková stránka jazyka: - přízvuk slovní a věcný - intonace - členění souvislé řeči

pojmenování, zvláště ve frazérech • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	slovní zásoba a tvoření slov: - způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření slov – odvozováním, skládáním a zkracováním - zkratky, zkratková slova tvarosloví: - psaní velkých písmen - skloňování zájmen (jenž) - slovesný rod (činný, trpný) - další slova neohebná – příslovečné spřežky - stupňování příslovcí skladba: - druhy vět podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy - vyjádření podmětu i přísudku různými slovními druhy - seznámení s druhy vedlejších vět pravopis: - lexikální - syntaktický nauka o významu slov: - slovo a sousloví - rčení - jednoznačná a mnohoznačná slova - synonyma, homonyma - odborné názvy
---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- literární druhy - lyrika, epika - literatura jiných národů - drama – monolog, dialog - druhy dramatu - filmová a televizní tvorba - knižní ilustrace

- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky	čtení: - přiměřeně rychlé - kritické - prožitkové naslouchání: - praktické - věcné - aktivní - kritické mluvený projev: - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - projev na základě poznámek - diskuse písemný projev: - vlastní tvořivé psaní komunikační žánry: - charakteristika literárních postav - líčení - jednoduchý výklad - výtah - jednoduchá úvaha - projev - referát

a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS OSV Ko	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti - přízvuk slovní a větný, intonace slovní zásoba a tvoření slov: - význam slova - homonyma, synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov tvarosloví: - mluvnické významy všech druhů slov skladba: - stavba věty - rozvíjející větné členy - souvětí – komplexní rozbor - stavba textu pravopis: - lexikální, morfologický i syntaktický obecné poučení o jazyce: - čeština a ostatní slovanské jazyky - rozvíjení národního jazyka

- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- jazyk a komunikace - jazykové příručky
--	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - rozlišuje manipulační působení médií	- literatura (fikce) – skutečnost (realita) - lyrika – různé druhy lyriky - epika- řeč autora, řeč postav - epické žánry - drama - významní autoři českého i světového dramatu - literatura hodnotná a konzumní - významné osobnosti vývojových období evropské a české literatury - regionální literatura

a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	
---	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Čtení: - praktické - věcné - kritické Naslouchání: - soustředění - aktivní - kritické - zážitkové Mluvený projev: - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry: - připravený, nepřipravený projev, - referát - diskuse Písemný projev: - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: - charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, úvaha, funkční styly, strukturovaný životopis, teze

• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS , SMS , VAMS , FVM OSV Ko	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis	Zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, pauzy, frázování Slovní zásoba a tvoření slov: - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování - způsoby tvoření slov Tvarosloví: -všechny druhy slov, jejich tvary, mluvnické významy Skladba: - věta jednoduchá a souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu Pravopis: - lexikální, morfologický, syntaktický Obecné poučení o jazyce: - čeština a slovanské jazyky (především slovenština) - spisovné a nespisovné útvary národního jazyka a jejich adekvátní užívání - kultura jazyka řeči - základní etapy vývoje češtiny - práce s jazykovými příručkami

lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	
--	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích - rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	- tvořivé činnosti s literárním textem - způsoby interpretace literárních a jiných děl - základy literární teorie a historie (struktura literárního díla, jazyk, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) - literatura umělecká a věcná - literární druhy a žánry v proměnách času - hlavní vývojové etapy národní a světové literatury a jejich významní představitelé

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyhledá, třídí a využívá informace z různých zdrojů
- portfolio své četby doplňuje o tituly náročnějších děl a různých žánrů
- je schopen vlastní literární tvorby

Kompetence k řešení problémů

- samostatně pracuje s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji
- při realizaci etnografických exkurzí volí efektivní řešení z různých variant

Kompetence komunikativní

- prakticky využívá osvojené komunikační dovednosti
- v diskusi uplatňuje vlastní názory, argumentuje, koriguje svoje stanoviska a vhodně reaguje na názory jiných
- spolupracuje se školními médii, tvoří příspěvky a zapojuje se tak do života školy

Kompetence sociální a personální

- osvojil si pravidla pro vystupování na veřejnosti, dodržuje a respektuje je
- tvoří a prezentuje řečnická cvičení a získává sebedůvěru pro vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské

- čte hodnotné texty, které přibližují význam české literatury jako kulturního dědictví národa
- tvoří příspěvky pro místní média a zapojuje se tak aktivně do života obce

Kompetence pracovní

- ve slohových úlohách uvažuje o svém budoucím povolání
- pro úspěšné absolvování pohovoru si umí napsat životopis, žádost a dopis

4.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové, obsahové a organizační vymezení

Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku prvního stupně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 3 hodiny týdně
4. ročník – 3 hodiny týdně
5. ročník – 3 hodiny týdně

Žáci nejprve získávají první zkušenosti s anglickým jazykem při pozorování svého nejbližšího okolí. Důraz je kladen hlavně na konverzaci a osvojení základní slovní zásoby k daným tématům. Cílem je získat kladný vztah k cizímu jazyku při hrách a zábavných činnostech. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na jednoduchou gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Žáci se seznamují s různými oblastmi života dětí daného věku, se zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Vzdělávací obor Cizí jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Předmět ANGLICKÝ JAZYK přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití pro účinnou komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace

3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku

Místo realizace

kmenové třídy, počítačová učebna, třída s interaktivní tabulí

Učebnice (přibližné časové rozvržení)

1. třída – Happy House (Oxford)

2. třída - Happy House (Oxford) , Happy Street (Oxford)

3. třída – Happy Street (Oxford)

4. třída - Chit Chat

5. třída - Project One

6. třída - Project Two

7. třída - Project Three

8. třída - Project Four

9. třída - Project Plus

(autor: Tom Hutchinson)

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 1	0 + 1	3	3	3	3	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • tematické okruhy – rodina, škola, oblékání, kalendářní rok (svátky)

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • tematické okruhy - domov, rodina, škola, lidské tělo, svátky, zvířata, příroda • mluvnice – základní gramatické struktury

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou	• zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, zvířata • mluvnice – základní gramatické

výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	struktury
Klíčové kompetence Kompetence k učení rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce má pozitivní vztah k učení, chápe význam domácích úkolů propojuje poznatky do širších celků z různých vzdělávacích oblastí Kompetence k řešení problémů vyhledává v textu známá slova, třídí informace řeší úkoly z učebnice a pracovního sešitu dokáže přijmout názory spolužáků Kompetence komunikativní naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze využívá počítač a telefon pro jednoduchou komunikaci jednoduše se vyjádří mluveným projevem v běžných situacích (omluva, nákup, škola) Kompetence sociální a personální spolupracuje ve skupině nebo ve dvojici hodnotí svou práci a dosažené výsledky, vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z práce Kompetence občanské projevuje pozitivní postoj Kompetence pracovní používá vhodné pomůcky vypracovává domácí úkoly pracuje se slovníkem	

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým	- zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina,

větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	škola, volný, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období), zvířata
--	--

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • mluvnice – základní gramatické struktury a typy (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• grafická podoba jazyka • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období), zvířata

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k	• zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní

dispozici vizuální oporu	výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období), zvířata ☐ mluvnice – základní gramatické struktury a typy (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--------------------------	---

PSANÍ

výstupy	učivo
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů - vyplní osobní údaje do formuláře	- grafická podoba jazyka - mluvnice – základní gramatické struktury a typy (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – povolání, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

• rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
---	--

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák ➤ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• grafická podoba jazyka, práce se slovníkem • tematické okruhy –povolání, lidské tělo, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým krátkým textům	• zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní

z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
---	--

PSANÍ

výstupy	učivo
- Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- grafická podoba jazyka - práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

rozumí jednoduchým pokynům a povelům v cizím jazyce
má pozitivní vztah k učení a chápe význam domácích úkolů
propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a tvoří si komplexnější pohled na svět

Kompetence k řešení problémů

vyhledává v textu známá slova, fráze a věty, třídí informace
dokáže přijmout názory spolužáků
řeší úkoly z učebnice a pracovního sešitu
předvídá děj příběhu na základě ilustrace nebo zvukové nahrávky

Kompetence komunikativní

naslouchá spolužákům ve skupině, dokáže vhodně reagovat
využívá počítač a další technologie k jednoduché komunikaci
jednoduše se vyjádří mluveným i písemným projevem v běžných situacích

Kompetence sociální a personální

podílí se na práci ve dvojicích a skupinách
vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce

Kompetence občanské
projevuje pozitivní postoj
seznamuje se s reáliemi Velké Británie a srovnává je s našimi

Kompetence pracovní
používá vhodné pomůcky
vypracovává domácí úkoly
samostatně pracuje se slovníkem

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní přízvuk, ovládnutí osvojené slovní zásoby - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas - základní vztahy – existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)
pokrytí průřezových témat MuV, PSSS OSV, RSP, Ko	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost;	- zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní přízvuk - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým - okruhům a komunikačním situacím

popíše osoby a místa ze svého každodenního života	• tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • gramatické struktury a typy vět (přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas u pravidelných sloves + otázka a zápor, seznámení přibližně s 10 frekventovanými nepravidelnými slovesy, osobní zájmena - rozšíření, some/any) lexikální princip pravopisu slov - opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas průběhový a prostý - rozšíření učiva - předložky místa (on top of, between, behind, in, near, next to) - přivlastňovací pád - min. čas slovesa "být" a pravidelných sloves (otázka a zápor)
---	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas průběhový a prostý - rozšíření učiva - srovnání jejich užití - předložky místa (on top of, between, behind, in, near, next to) - přivlastňovací pád - min. čas slovesa "být" a pravidelných sloves (otázka a zápor)
---	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky

pokrytí průřezových témat
MuV
PSSS
OSV
RSP , Ko

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk • slovní zásoba – rozvíjení dostatečující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný prostý a průběhový čas v komunikaci - upevnění a rozšíření učiva - tvary minulého času (otázka i zápor) - vazba going to pro budoucnost - tvary komparativu a superlativu u přídavných jmen • - tvary budoucího času s will

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby práce se slovníkem • tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	• grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomné časy průběhový a prostý - rozšíření učiva u minulého času (tvary pravidelných a základních nepravidelných sloves) - užití vazby going to a tvarů s will pro budoucnost - stupňování přídavných jmen • - opisný tvar způsobového slovesa must - have to

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ**POSLECH S POROZUMĚNÍM**

výstupy	učivo
žák • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • tematické okruhy – počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy

pokrytí průřezových témat
MuV
PSSS
OSV
RSP , Ko

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • tematické okruhy – počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování časů - přítomný čas (since, for) - minulý čas prostý a minulý čas průběhový - podmínkové věty

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • práce se slovníkem • tematické okruhy – počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující

• napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • - stavová slovesa - rozkazovací způsob pro 1. osobu mn.č. (let's)
---	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
pokrytí průřezových témat MuV PSSS OSV RSP , Ko	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace

• mluví o osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • - opakování a rozšiřování učiva - přítomné časy – opakování a procvičování - minulé časy – opakování a procvičování - předpřítomný čas – opakování a procvičování - vyjádření budoucnosti – opakování a procvičování - tvoření otázek - opakování - tázací dovětky - trpný rod - vztažné věty - frázová slovesa
--	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci

reaguje na jednoduché písemné sdělení	vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování a rozšiřování učiva - přítomné časy – opakování a procvičování - minulé časy – opakování a procvičování - předpřítomný čas – opakování a procvičování - vyjádření budoucnosti – opakování a procvičování - tvoření otázek - opakování - tázací dovětky - trpný rod - vztažné věty - frázová slovesa
---	---

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák systematicky používá naučené jazykové jevy
- upevňuje si aktivní a pasivní slovní zásobu, důležité fráze a osvojenou gramatiku poslechem, psaním, čtením, mluvením, písničkami a výukovým programem
- reaguje na jednoduché povely a pokyny v cizím jazyce během výuky

Kompetence k řešení problémů

- řeší úkoly různé obtížnosti z učebnice, pracovního sešitu nebo úkoly dané učitelem
- rozumí zadání v učebnici, které jsou v anglickém jazyce
- vyhledává v textu známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky
- odhadne pravděpodobný význam nových slov na základě známého kontextu

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně slovem i písmem, např. co dělal včera, jak se cítí atd.
- upevňuje si své komunikativní dovednosti sdělováním informací o sobě a svém okolí

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině či ve dvojicích
- má představu o odlišných zvycích a kulturních tradicích v anglicky mluvících zemích
- je schopen vypracovat krátkodobé projekty na dané téma

Kompetence občanské

- respektuje tradice a kulturu anglicky mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyky

- rozšiřuje si kulturní rozhled vhodným výběrem námětů čtených textů, písněmi a dalšími doprovodnými činnostmi

Kompetence pracovní

- pracuje s učebnicí podle pravidelného schématu, je veden k systémové práci
- vypracovává domácí úkoly a je odpovědný za odvedenou práci
- umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem

4.1.3. Další cizí jazyk

Němčina

Další cizí jazyk je vyučován jako povinně volitelný předmět od 7. do 9. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Předmět poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v dalším cizím jazyce v rámci Evropské unie a snižuje jazykové bariéry. Umožňuje dětem poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích a prohlubuje mezinárodní porozumění.

ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 2	0 + 2	0 + 2
povinnost (skupina)	povinně volitelný (bez skupiny)	povinně volitelný (bez skupiny)	povinně volitelný (bez skupiny)
dotace skupiny			

7. ROČNÍK - DOTACE: 0, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• zvuková podoba jazyka • tematické okruhy - domov, rodina, škola

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	• zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• tematické okruhy - domov, rodina, škola • zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • grafická podoba jazyka

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)**POSLECH S POROZUMĚNÍM**

výstupy	učivo
žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	• zvuková podoba jazyka • tematické okruhy – volný čas, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, svátky, dny v týdnu, hodiny

• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
---	--

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá	• zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• tematické okruhy – volný čas, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, svátky, dny v týdnu, hodiny • grafická podoba jazyka

PSANÍ

výstupy	učivo
• napíše jednoduché texty týkající se jeho školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • grafická podoba jazyka

pokrytí průřezových témat
VMEGS
ES , OES , JE
OSV
RSP

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) • tematické okruhy – obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (roční období, měsíce), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• tematické okruhy – obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (roční období, měsíce), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí • zvuková a grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
žák • napíše jednoduché texty týkající se volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • grafická podoba jazyka • práce se slovníkem

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- pro efektivní učení plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace na základě pochopení a propojení je efektivní využívá v procesu učení i v praktickém životě
- rozvíjí dovednosti a schopnosti vedoucí ke čtení, psaní
- snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi
- má možnost uplatňovat své zkušenosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, problém pochopí, přemýšlí o příčinách
- naplánuje a promyslí způsob řešení, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- při řešení problémů dokáže využít různé způsoby: slovníky encyklopedie, internet, rady učitele
- vyhledá informace
- dokáže je použít

Kompetence komunikativní

- dokáže jasně, jednoduše formulovat své myšlenky a názory v ústním a písemném projevu
- zdokonaluje vhodnou a jazykově správnou formulaci svých vět
- rozvíjí schopnost klást otázky a schopnost jednoduše na ně reagovat
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v krátkém ústním i písemném projevu
- rozumí jednoduchým textům, záznamům, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům
- využívá informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- seznamuje se s dalšími možnostmi ústní i písemné komunikace (krátký tel. rozhovor, vzkaz, dopis...)
- hovoří o daných tématech dle ilustrace

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině, ve dvojicích i k rozhovorům ve třídě

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- rozhoduje se zodpovědně podle situace
- respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví ve své vlasti i hodnot v cizích zemích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality a společenského významu a také z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá své znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnosti

Ruský jazyk

Další cizí jazyk je vyučován jako povinný předmět od 7. do 9. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Předmět poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v dalším cizím jazyce v rámci Evropské unie a snižuje jazykové bariéry. Umožňuje dětem poznávat život lidí a kulturní tradice v ruský mluvících zemích a prohlubuje mezinárodní porozumění.

ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 2	0 + 2	0 + 2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

MLUVENÍ

výstupy	učivo
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví,

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvuková a grafická podoba jazyka - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici	- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
pokrytí průřezových témat VMEGS ES , OES , JE OSV RSP	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• zvuková a grafická podoba jazyka • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, POVINNÝ**POSLECH S POROZUMĚNÍM**

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat i a odpověď na otázku	• základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat VMEGS ES , OES , JE OSV RSP	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák: • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní	• slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy - domov, rodina, škola,

informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	• zvuková a grafická podoba jazyka • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozumí jednoduchým pokynům
- snaží se pochopit souvislosti mezi jednotlivými gramatickými jevy a používá je v praxi

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá v textu známou slovní zásobu, třídí informace
- předvídá děj příběhu na základě doprovodné ilustrace či zvukové nahrávky

Kompetence komunikativní

- dokáže vhodně reagovat na promluvy lidí
- jednoduše se vyjádří mluveným, ale i písemným projevem (nakupování, dopis, omluvenka)

Kompetence sociální a personální

- podílí se na skupinové práci
- zvládne sebehodnocení v oblasti vyjádření vlastních pocitů

Kompetence občanské

- srovnává realie, kulturní tradice Ruska a naší vlasti (Vánoce, Velikonoce)

Kompetence pracovní

- samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- vhodně používá obrazový materiál, časopisy, knihy apod.

4.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich

reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. Matematika

Vyučovací obor Matematika je realizován na 1. stupni takto:

1. - 5. ročník 5 hodin týdně

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Spolu s učitelem využívají všechny dostupné pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

Čísla a početní operace

žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty

žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru

žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení

polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žáci uplatňují logické myšlení, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém. Žáci prokazují orientaci v problematice peněz, porozumění hospodaření domácnosti. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, určité typy výukových programů).

Vyučovací obor Matematika je realizován na 2. stupni jako samostatný předmět takto:

6. ročník - 5 hodin týdně

7. a 8. ročník - 4 hodiny týdně

9. ročník - 5 hodin týdně

V 7., 8. a 9. ročníku bývá doplňován obor Matematika předmětem Cvičení z matematiky (jedná se o povinně volitelný předmět), který je vyučován v daném ročníku v dotaci 1 hodina týdně. (Záleží vždy na skladbě volitelných předmětů v daném školním roce a ročníku.)

Vzdělávání v matematice navazuje na znalosti žáků, které získali na 1. stupni. Je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Ve třídě při výuce žáci používají matematické tabulky a od sedmé třídy i kapesní kalkulátory. V počítačové učebně využívají žáci výukové programy k procvičování učiva. Pro zpestření a k větší názornosti učiva slouží interaktivní tabule.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty - např.: fyzika – převody jednotek, rovnice, vyjádření neznámé ze vzorce; zeměpis – měřítko plánu a map; chemie - výpočty koncentrací, směsí, řešení rovnic, převody jednotek; přírodopis - grafy, tabulky atd.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	3 + 1	4 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

výstupy	učivo
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- obor přirozených čísel do 20 číslice 1 - 20, - čtení a zápis čísel do 20, - řazení čísel podle velikosti, - porovnávání, počítání předmětů v daném souboru a vytváření souborů, - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - rozklad na desítky a jednotky - jednoduché slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života - pozná české mince a bankovky	- jednotky peníze

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- prostorová orientace nahoru, dolů, vpravo, vlevo, před, za - rovinné obrazce - základní geometrické útvary - rozlišuje, třídí, modeluje v rovině - tělesa krychle, kvádr, koule, válec

2. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- počítání do 20 sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - počítání do 100 čtení a zápis čísel, porovnávání a řazení čísel, zobrazení čísel na číselné ose sčítání a odčítání s přechodem desítky (i písemně) zaokrouhlování na desítky řešení slovních úloh násobení a dělení v oboru malé násobilky – násobky 0 - 5, zavedení pojmu činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, automatizace násobení a dělení v daném oboru

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - orientuje se v čase - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	- mince a bankovky počítání s mincemi a bankovkami do hodnoty 100 Kč - jednotky značka pro litr, kilogram, metr, centimetr orientace v čase, jednotky času hodina, minuta

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě	- pomůcky příprava pomůcek na rýsování

jejich reprezentaci	- základní pojmy bod, čára, přímá a křivá čára - tělesa krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan
---------------------	--

3. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	modelování reálných situací, použití peněz apod. počítání předmětů v daném souboru a vytváření souborů čtení a zápis čísel, porovnávání a řazení čísel vzestupně i sestupně vztah rovnosti a nerovnosti, znaménka $>$, $<$, $=$ vztahy o n více, o n méně posloupnost čísel, zobrazení čísel na číselné ose zaokrouhlování na desítky a stovky sčítání a odčítání v oboru do 1 000, zavedení pojmů sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, písemné sčítání a odčítání násobení a dělení v oboru i mimo obor malé násobilky, zavedení pojmu činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, automatizace násobení a dělení slovní úlohy v oboru do tisíce, řešení slovních úloh na vztahy o n více (méně), n – krát více (méně)
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- orientuje se v čase, převádí jednotky času - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	orientace v čase – den, týden, měsíc, rok, jednotky času sekunda, minuta, hodina, jednoduché převody, určování času jednotky délky mm, cm, dm, m, km měření délky, času, doplňování tabulky, sestavení jednoduché tabulky práce s daty (jízdní řád)

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, jehlan, kužel porovnání velikosti útvaru, odhad délky úsečky měření rozměrů geom. útvarů a vyjádření délky ve vhodných jednotkách útvary souměrné podle osy a jejich modelování

pokrytí průřezových témat
OSV

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
aplikuje získané vědomosti v praktickém životě
vyhledá ze zadání důležité údaje
objasní zvolené řešení

Kompetence k řešení problémů

snaží se vyřešit problém s použitím různých metod
snaží se dokázat správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

vyslechne názory spolužáků, snaží se je chápat a adekvátně na ně reaguje

vyjadřuje své myšlenkové postupy při řešení problému
rozumí různým typům záznamů

Kompetence sociální a personální
formuluje pravidla práce ve skupině, dokáže je respektovat
přispívá ke spolupráci se spolužáky

Kompetence občanské
vyslechne názory spolužáků na řešení problému
chápe základní souvislosti vztahů matematiky a přírody

Kompetence pracovní
používá bezpečně pomůcky
dokáže si připravit vhodné pomůcky

4. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zápis a čtení čísla do 10 000 orientace na číselné ose do 10 000 sčítání, odčítání, násobení, dělení se zbytkem , zavedení pojmu neúplný podíl, zbytek zaokrouhlování na sta a tisíce a desetitisíce odhady výpočtu, kontrola sčítání, odčítání, násobení jednociferným a dvouciferným činitelem dělení jednociferným dělitelem slovní úlohy na porovnávání, početní výkony, vztahy o n více (méně), n – krát více (méně) složené slovní úlohy zkrácený zápis s neznámou celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina

	řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny z celku čitatel, jmenovatel, zlomková čára římské číslice I až X, L, C, D, M, číslo kapitoly a letopočet
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	závislosti a jejich vlastnosti, jednoduché závislosti z praktického života sčítání, odčítání, násobení a dělení na kalkulátoru, použití ke kontrole jednoduchá tabulka – čtení, orientace, doplňování, sestavení vlastní tabulky čtení z jednoduchého grafu

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	bod, přímka, polopřímka, opačná polopřímka, úsečka, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, kružnice pojmy různoběžky, rovnoběžky, kolmice grafický součet a rozdíl úseček, měření délky úsečky střed úsečky určování osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích jednotky hmotnosti (g, kg, t), délky (mm, cm, dm, m, km), objemu (l, hl), času (s, min, h, den,..)

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	praktické slovní úlohy Matematický klokan matematické oříšky sudoku
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

5. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

výstupy	učivo
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porovná desetinná čísla v řádu setin a desetín - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa – kladná a záporná část, teploměr, model), porovnávání čísel vlastnosti početních operací s čísly, využití závorek písemné algoritmy početních operací počítání z paměti písemné násobení, dělení (nejvíce dvojciferným dělitelem) zaokrouhlování statisíce a miliony kontroly výpočtů početních operací počítání s kapesním kalkulátorem slovní úlohy v oboru do milionu řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny sčítání a odčítání desetinných čísel,

nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel sčítání a odčítání zlomků se stejným základem
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vyhledává, sbírá a třídí data	převody jednotek času a objemu (l, hl) orientace v jízdním řádu řešení úloh s časovými údaji používání přímé úměrnosti, čtení a orientace v tabulce a grafu sestavování jednoduché tabulky, doplňování dat

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
- sestrojí rovnoběžky a kolmice - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	pojem rovina , různoběžky, rovnoběžky, kolmice vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, kolmice) čtverec, obdélník – jednoduchá konstrukce (strany, vrcholy) konstrukce trojúhelníku – obecný, pravoúhlý, seznámení s pojmy rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník konstrukce kružnice změření délek stran, výpočet obvodu trojúhelníku a čtyřúhelníků určení obsahu čtverce a obdélníku pomocí

	čtvercové sítě výpočet obsahu čtverce a obdélníku, základní jednotky obsahu (mm², cm², dm², m²) souřadnice bodu ve čtvercové síti
--	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	jednoduché praktické slovní úlohy Matematický klokan Kalibro počtářské oříšky sudoku
pokrytí průřezových témat OSV RSP	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - využívá matematické poznatky a dovednosti v praxi - umí vyhledat ze zadání podstatné matematické veličiny pro řešení úlohy Kompetence k řešení problémů - hledá různé způsoby řešení a vybírá efektivní metody - zaznamenává svá řešení - přemýšlí o názorech spolužáků a snaží se je posoudit a využít k úspěšnému řešení Kompetence komunikativní - čte slovní úlohy s porozuměním, zvládá správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků - prezentuje ostatním žákům postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlí, proč daný postup zvolil Kompetence sociální a personální - pracuje ve skupině, dodržuje a respektuje pravidla práce, dokáže přijmout přidělenou roli - pomáhá pomalejšímu spolužákovi Kompetence občanské - za pomoci učitele získává data z běžného života a statisticky je zpracovává - nabídne pomoc při práci ostatním spolužákům Kompetence pracovní - správně a bezpečně užívá rýsovací potřeby - plánuje si efektivně plnění úkolů, vhodně zvolí pomůcky ke splnění úkolu reaguje na pokyny učitele	

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Výstupy	učivo
• zapíše přirozená čísla, znázorní je na číselné ose, uspořádá je podle velikosti, zaokrouhluje čísla a provádí odhady s danou přesností, využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (včetně dělení trojciferným dělitelem) orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem • čte a zapisuje desetinná čísla a desetinné zlomky, zobrazí desetinná čísla na číselné ose, porovnává desetinná čísla a uspořádá je podle velikosti, převádí desetinná čísla na desetinné zlomky a naopak, provádí pamětně jednodušší příklady na všechny početní operace s desetinnými čísly, písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla, užívá znalostí o desetinných číslech ve slovních úlohách z praxe • provádí početní operace v oboru přirozených čísel a kladných desetinných čísel • orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, čte a zapisuje desetinná čísla a desetinné zlomky, zobrazí desetinná čísla na číselné ose, porovnává desetinná čísla a uspořádá je podle velikosti, převádí desetinná čísla na desetinné zlomky a naopak • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, seznamuje se s	• Přirozená čísla - opakování zápis přirozených čísel číselná osa uspořádání přirozených čísel podle velikosti zaokrouhlování přirozených čísel pamětné počítání s přirozenými čísly písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel • Kladná desetinná čísla desetinná čísla a desetinné zlomky desetinná čísla na číselné ose porovnávání desetinných čísel uspořádání desetinných čísel podle velikosti zaokrouhlování desetinných čísel pamětné počítání písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel užití znalostí o desetinných číslech v praxi

využitím kalkulátoru modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, rozlišuje pojmy prvočíslo, číslo složené, společný dělitel a násobek, najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou přirozených čísel, využívá kritéria dělitelnosti (2,3,4,5,9,10,25,50,100), řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti, vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti	Dělitelnost násobek a dělitel znaky dělitelnosti prvočíslo a číslo složené rozklad čísla na součin prvočísel nejmenší společný násobek největší společný dělitel čísla soudělná a nesoudělná praktické užití
--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- závislosti, vztahy a práce s daty, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - vyhledává, sbírá a třídí data, vypočítá aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota, pracuje s kapesním kalkulátorem, orientuje se v jednoduchých tabulkách, diagramech a grafech, matematizuje jednoduché reálné situace, převádí jednotky hmotnosti, převádí jednotky času - porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy, interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat	Závislosti, vztahy a práce s daty sběr a třídění dat aritmetický průměr tabulky, diagramy a grafy užití kalkulátoru jednotky hmotnosti jednotky času

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy	učivo
- základní pravidla rýsování - rozlišuje druhy čar, používá technické písmo k popisu geometrických útvarů, rýsuje a popisuje bod, přímku, polopřímku, úsečku, rýsuje rovnoběžky a kolmice, rýsuje kruh a kružnici, zná rozdíly mezi nimi, sestrojí osu úsečky s použitím kružítka, rozeznává rovinné útvary,	Základní pravidla rýsování druhy čar technické písmo k popisu geometrických útvarů bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovnoběžky a kolmice rovinné útvary

zná jejich základní pojmy a vlastnosti, rýsuje obdélník, čtverec a trojúhelník • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) • rozeznává rovinné útvary, zná základní vlastnosti a pojmy u čtverce a obdélníka • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů i pomocí čtvercové sítě • vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku, vypočítá obsah čtverce a obdélníku, převádí jednotky délky a obsahu, využívá vlastností základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých příkladů z praxe • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • zná základní pojmy, pojmenuje a zapíše úhel, se seznámí s grafickým přenášením úhlu pomocí kružítka, sestrojí osu úhlu, narýsuje úhel dané velikosti ve stupních, změří velikost úhlu pomocí úhloměru, rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, konvexní a nekonvexní), užívá jednotky stupeň a minuta, provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách), vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich vlastnosti, se seznámí s dvojicemi úhlů střídavých a souhlasných • změří a sečte vnitřní úhly v trojúhelníku, třídí a popisuje jednotlivé druhy trojúhelníků, pojmenuje a správně užívá základní pojmy (vrcholy, strany, vnitřní a vnější úhly...), rozlišuje trojúhelník ostroúhlý, tupouhlý a pravouhlý, pozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný • sestrojí trojúhelník pomocí věty sss, sus, usu, se seznámí se zápisem postupu konstrukce pomocí matematické symboliky, v	• Geometrické útvary v rovině základní pojmy a vlastnosti rovinných geometrických útvarů obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku, obsah čtverce a obdélníku, jednotky délky a obsahu příklady z praxe • Úhel a jeho velikost co je to úhel, jeho základní pojmy grafické přenášení úhlu osa úhlu rýsování úhlu dané velikosti měření úhlu pomocí úhloměru druhy úhlů jednotky úhlů sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů dvojice úhlů • Trojúhelník základní pojmy druhy trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníku pomocí věty sss, sus, usu postup konstrukce výšky a těžnice střední příčky kružnice opsaná a vepsaná obvod a obsah trojúhelníku využití ke konstrukci pravidelného šestiúhelníku a osmiúhelníku • Osová souměrnost shodnost rovinných obrazců vzor a obraz rovinného obrazce v osově
---	---

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
• nestandardní aplikační úlohy a problémy • Matematický klokan, Pythagoriáda matematické kvízy a hádanky sudoku	• Nestandardní aplikační úlohy a problémy - Matematický klokan - Pythagoriáda - matematické kvízy a hádanky - sudoku

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ**ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

výstupy	učivo
• pozná čísla celá kladná, záporná a navzájem opačná, umí znázornit kterékoliv celé číslo na číselné ose, porovná celá čísla pomocí číselné osy a uspořádá je podle velikosti, dokáže určit absolutní hodnotu celého čísla včetně její geometrické interpretace, sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla - osvojí si pravidla pro výsledné znaménko užívá početní výkony s celými čísly v praxi při řešení slovních úloh • dokáže aplikovat získané znalosti o celých záporných číslech i na záporná desetinná čísla orientuje se v celcích a jejich částech, zobrazí racionální číslo na číselné ose, umí rozšiřovat a krátit zlomky na základní tvar, porovná zlomky více způsoby včetně šipkového pravidla, upraví smíšené číslo na zlomek a naopak, pochopí vztahy mezi desetinnými čísly a zlomky, umí převést desetinné číslo na zlomek a naopak, zapíše číslo periodické, uspořádá racionální čísla podle velikosti (včetně záporných), sčítá, odčítá, násobí a dělí kladná i záporná racionální čísla, seznámí se s úpravou a řešením složených zlomků, užívá zlomky při řešení praktických situací ve slovních úlohách, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek	• Celá čísla celá kladná, celá záporná, navzájem opačná znázornění celého čísla na číselné ose porovnávání čísel a uspořádání podle velikosti absolutní hodnota celého čísla matematické operace s celými čísly celá čísla v praxi aplikace znalostí o celých záporných číslech na čísla desetinná • Racionální čísla celek a jeho části znázornění racionálního čísla na číselné ose krácení a rozšiřování zlomků porovnávání a uspořádání racionálních čísel podle velikosti smíšené číslo vztah mezi zlomkem a desetinným číslem početní operace s racionálními čísly složený zlomek slovní úlohy z praxe

při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel, vytvoří matem. model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel, vyhodnotí výsledek • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu, určí počet procent, je-li dána procentová část a základ, určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ, určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část, používá procentového počtu při řešení úloh jednoduchého úrokování, ověří správnost výsledků • zná pojmy poměr, převrácený poměr a postupný poměr, umí porovnat dvě veličiny poměrem, zvětšuje nebo zmenšuje danou hodnotu v daném poměru, umí daný poměr krátit i rozšiřovat, používá znalosti o poměru v měřítku plánu a mapy, určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost, • účelně využívá kalkulátor • Kalkulátor využívá: v příkladech na procenta, v příkladech na přímou a nepřímou úměrnost, při výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku, při výpočtu objemu a povrchu kolmého hranolu	• Procenta základní pojmy jedno procento, jedno promile výpočet počtu procent výpočet procentové části výpočet základu užití trojčlenky užití v praxi (promile, jednoduché úrokování) • Poměr co je poměr, postupný poměr rozšiřování a krácení poměru počítání s poměry měřítko plánu a mapy
--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
• zvládá pravoúhlou soustavu souřadnic, umí zakreslit bod a vyčíst naopak jeho souřadnice, umí zapsat rovnici přímé úměrnosti, sestavit tabulku a sestrojít graf, umí zapsat rovnici nepřímé úměrnosti, sestavit tabulku a sestrojít graf, řeší slovní úlohy z praxe s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy s pomocí trojčlenky • vytvoří tabulku, graf a rovnici přímé a nepřímé úměrnosti na základě textu úlohy, určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úloha, tabulky z grafu a z rovnice, využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • zpracuje, porovnává, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadané úlohy, převádí z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak, převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem	• Přímá a nepřímá úměrnost přímá a nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic rovnice, tabulka a graf přímé úměrnosti rovnice, tabulka a graf nepřímé úměrnosti slovní úlohy řešené pomocí trojčlenky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rovnoběžníky, lichoběžníky • využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost) • odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku a lichoběžníku, řeší geometrické úlohy početně • převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku), popíše jednotlivé	• Rovnoběžník druhy rovnoběžníků a jejich vlastnosti výšky a úhlopříčky rovnoběžníku kosodélník a kosočtverec konstrukce rovnoběžníku obvod a obsah rovnoběžníku • Lichoběžník druhy lichoběžníků a jejich vlastnosti konstrukce lichoběžníku obvod a obsah lichoběžníku

kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí, určí počet řešení, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání, využívá matematickou symboliku • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středové souměrný útvar, určí střed souměrnosti • určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti, pracuje s půdorysem a nárysem těles • používá pojmy – podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmého hranolu, převádí jednotky objemu • načrtne a sestrojí a rozpozná síť kolmého hranolu, objasní pojmy – plášť, podstava • načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu v rovině • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	úlohy z praxe • Shodnost geometrických útvarů v rovině věty o shodnosti trojúhelníků • Středová souměrnost středově souměrné útvary konstrukce obrazu rovinného útvaru ve středové souměrnosti střed souměrnosti užití středové souměrnosti v praxi • Kolmý hranol druhy kolmých hranolů a jejich vlastnosti konstrukce hranolu ve volném rovnoběžném promítání síť hranolu povrch hranolu objem hranolu slovní úlohy z praxe • Pravoúhlá soustava souřadnic rovnice, tabulka a graf přímé úměrnosti rovnice, tabulka a graf nepřímé úměrnosti
---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
• Nestandardní aplikační úlohy a problémy • doplní číselnou nebo obrázkovou řadu • doplní tabulky, čtverce či jiné obrazce	• Nestandardní aplikační úlohy a problémy Matematický klokan Pythagoriáda matematické kvízy a hádanky sudoku

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
• užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných, sestaví číselný výraz podle slovního zadání • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic, rovnici sestaví, rovnice řeší pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, ověří správnost řešení slovní úlohy, přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu, rozhodne, zda má rovnice řešení	• Druhá mocnina a odmocnina druhá mocnina druhá odmocnina • Mocniny s přirozeným mocnitelem co je mocnina s přirozeným mocnitelem pravidla pro počítání s mocninami zápis čísla pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$ • Výrazy a mnohočleny číselný výraz výraz s proměnnou sčítání a odčítání výrazů násobení (roznásobování) a dělení výrazů • Lineární rovnice a slovní úlohy rovnost a rovnice řešení rovnic pomocí ekvivalentních úprav vyjádření neznámé ze vzorce slovní úlohy vedoucí k sestavení rovnice o jedné neznámé

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
• samostatně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z literatury, denního tisku a internetu • odhalí funkční vztahy v textu úlohy, řeší úlohy s využitím funkčních vztahů, vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace	• Užití diagramů sloupcový a kruhový diagram četnost slovní úlohy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh • využívá potřebnou matematickou symboliku	• Pythagorova věta Pythagorova věta věta k ní obrácená výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Pythagorovy věta v rovině

• řeší geometrické úlohy početně • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • určuje a charakterizuje prostorový útvar - válec, analyzuje jeho vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • načrtne a sestrojí síť válce • načrtne a sestrojí obraz válce v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Pythagorova věta v prostoru • Kruh a kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta tečna ke kružnici bodem na kružnici tečna ke kružnici bodem ležícím vně kružnice obvod kruhu, délka kružnice obsah kruhu slovní úlohy • Válec vlastnosti válce síť válce povrch a objem válce příklady z praxe
---	---

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
• nestandardní aplikační úlohy a problémy • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, zvolí vhodný postup řešení, provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku, zformuluje odpověď na zadaný problém •	• Nestandardní aplikační úlohy a problémy Matematický klokan různé matematické rébusy a hádanky hledání vlastních originálních postupů řešení sudoku

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
• účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	• Výrazy rozkládání výrazu na součin vytýkáním vzorce usnadňující úpravy rozklad výrazu na součin pomocí vzorců

- určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav, rovnice i soustavy řeší pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, ověří správnost řešení slovní úlohy	- Lomený výraz (rozšiřující učivo) smysl lomeného výrazu hodnota lomeného výrazu krácení a rozšiřování lomených výrazů - Rovnice s neznámou ve jmenovateli jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli vyjádření neznámé ze vzorce - Soustavy rovnic co je soustava rovnic řešení soustavy rovnic slovní úlohy na směsi a roztoky slovní úlohy o pohybu slovní úlohy na společnou práci příklady z praxe na soustavy rovnic
--	---

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- pracuje s intervaly a časovou osou - vyjádří funkční vztah z textu, tabulkou, rovnicí, grafem - přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak, vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- Funkce co je a co není funkce základní pojmy funkce lineární a její vlastnosti lineární funkce v praxi - slovní úlohy grafické řešení soustavy rovnic (rozšiřující učivo) - Goniometrické funkce – rozšiřující učivo funkce sin, cos, tg, cotg výpočty v pravoúhlém trojúhelníku užití goniometrických funkcí v praxi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků, určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak - využívá potřebnou matematickou symboliku - zdůvodňuje a využívá polohové a	- Podobnost podobnost geometrických útvarů věty o podobnosti trojúhelníků užití podobnosti - Konstrukční úlohy jednoduché konstrukce a základní konstrukce

metrické vlastnosti základních rovinných útvarů a těles při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule); rozpozná z jakých těles je zobrazené těleso složeno; načrtne a sestrojí obraz těles ve volném rovnoběžném promítání • určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele • načrtne a sestrojí obraz jehlanu a kužele v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	množiny všech bodů dané vlastnosti rozbor, postup konstrukce, vlastní konstrukce, počet řešení konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku složitější konstrukční úlohy • Tělesa jehlan – síť, povrch a objem kužel – síť, povrch a objem koule – povrch a objem slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchů a objemů těles
---	---

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
• nestandardní aplikační úlohy a problémy • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí, určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině, popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině, využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života •	matematické úlohy z testů Scio matematické úlohy z testů Kalibro Matematický klokan matematické hádanky, sudoku jednodušší příklady matematické olympiády

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- osvojí si základní matematické pojmy a vztahy
- vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- rozvíjí svou představivost
- používá metodu řízeného experimentu
- pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu
- řeší slovní úlohy a příklady z praxe
- využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů:

- analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému
- samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické a empirické postupy
- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své logické myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii a matematický jazykový aparát
- čte slovní úlohy s porozuměním
- správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
- prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhájí vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých matematických znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje matematiku v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá matematické znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
 - efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat

s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1. Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie - I. stupeň

Informační a komunikační technologie patří v současné době k předmětům základního vzdělávání. Poskytuje dětem základy práce s technologiemi, které děti využijí při práci v ostatních předmětech i ve volném čase.

V hodinách se žáci seznámí s počítačem, jeho částmi a periferiemi.

Jsou vedeni:

- k chápání a správnému používání pojmů z oblasti ICT,
- k praktickému zvládnutí základní práce ve Windows, s dostupným grafickým a textovým programem,
- ke zpracování informací z Internetu a získávají povědomí o kladném i záporném přínosu Internetu.

Žáci získají základní potřebné informace pro jejich vlastní bezpečnost při práci s počítačem a pro ochranu osobních dat. Všechny tyto informace jsou dětem podávány formou odpovídající jejich věku. Využívají vše pro praxi a chat a email. výukové programy

Ve vyučovací hodině je kladen důraz zejména na vlastní praktickou práci žáků, procvičování jednotlivých úkonů a krátkodobé projekty.

Časová dotace: 1 hodina týdně v 5. ročníku (při větším počtu žáků ve třídě jsou žáci děleni do 2 skupin).

Místo realizace: počítačová učebna

Informační a komunikační technologie - II. stupeň

Předmět navazuje svým obsahem na základní znalosti dětí získané v 5. ročníku a postupně je rozšiřuje.

Je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku po jedné hodině týdně.

Žáci získají rozvinutější návyky pro práci s počítačem a naučí se zpracovávat různá data (obrázky, texty, tabulky, fotografie). Služby Internetu využívají v souladu s autorskými právy a pravidly bezpečnosti. Své znalosti aplikují při tvorbě dokumentů, prezentací, vlastních domácích prací a projektů. Naučí se práci v týmu, odpovědnosti za svou práci a prezentují své výsledky před spolužáky, případně před veřejností.

Předmět dále navazuje a rozšiřuje znalosti žáků v předmětu výtvarná výchova (9. ročník – 2 hodiny týdně – počítačová grafika zaměřená na pokročilou práci v grafickém programu).

V jednotlivých ročnících je zařazeno do obsahu učiva vždy jedno volné téma. Jeho obsah závisí na konkrétní situaci v daném ročníku (na složení třídy a stavu znalostí žáků ve třídě, na jejich potřebách a zájmech).

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	0 + 1	1	0 + 1	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny					

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. Základy práce s PC: - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení, - operační systém MS Windows a jeho základní funkce, - multimediální využití počítače, - seznámení s formáty souborů (doc, bmp, jpg).

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	WordPad: - základní práce se souborem, - psaní a základní úpravy textu. MS Word : - základní práce se souborem, - psaní a základní úpravy textu, - vložení klipartu, - kreslení.
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

GRAFICKÝ EDITOR

výstupy	učivo
• pracuje s textem a obrázkem grafickém editoru	Malování (příslušenství MS Windows): - základní práce se souborem, - tvorba jednoduchého obrázku, nápisu, - práce s obrázkem, s fotografií.

	Art Rage (program na malování): - základní práce se souborem, - tvorba jednoduchého obrázku.
--	--

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
- komunikuje pomocí internetu - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Internet: - pravidla pro děti při práci na internetu, netiketa, - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování), - metody a nástroje vyhledávání informací, - formulace požadavku při vyhledávání na internetu. Výukové programy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Projekt = prezentace v podobě listu v MS Wordu: - na základě informací z internetu, knih a časopisů zpracování tématu v textovém editoru.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- užívá správnou terminologii v oblasti základního HW počítače;
- základní znalosti v oblasti ovládání počítače dovede využít k práci s výukovými programy;
- základní znalosti v oblasti práce s grafickým programem dovede využít v praktickém životě;

Kompetence k řešení problémů

- ví, jak na internetu vyhledávat informace; umí formulovat jednoduchá klíčová slova;

Kompetence komunikativní

- umí komunikovat prostřednictvím emailu;

- zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu;

Kompetence sociální a personální

- umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten pomoc spolužákovi nabídnout a poskytnout;

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • chápe základní funkce operačního systému MS Windows • chápe stromovou strukturu • využívá správce souborů • seznámí se s některými fakty z historie počítačů	Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. Operační systém MS Windows a základní funkce Manager souborů a práce v něm Stromová struktura Nástrojové lišty v MS Office Historie počítačů

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• ovládá práci s textovými editory • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	MS Word: - úpravy vzhledu stránky, - psaní a úpravy textu, - jazyk a oprava pravopisu, - číslování stránek, - tvorba a úpravy tabulky, - textové pole, - vkládání a úprava klipartu, - vkládání obrázků ze souboru, - Word Art.

EDITOR PREZENTACÍ

výstupy	učivo
• ovládá práci v editoru prezentací • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	MS Power Point: - základy práce v editoru, - tvorba jednoduché prezentace (viz zpracování a využití informací).
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • zvládá skenování obrázků i textu	Rastrový editor Základy práce s digitální fotografií Skenování

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
• pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Internet: - základy připojení, - základní služby internetu - www, - webové prohlížeče, - vyhledávače, - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, - pravidla chování na internetu, - osobní bezpečnost na internetu. Výukové programy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
• ovládá práci s textovými editory • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Projekt = prezentace v programu MS Word: - na základě informací z internetu, knih a časopisů zpracování tématu v textovém editoru.

• používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ovládá práci v editoru prezentací • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Projekt = prezentace v programu MS Power Point: - za využití informací z internetu a knih zpracování prezentace na určité téma v programu Power Point, - prezentace zpracovaného tématu před třídou
--	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • seznámí se s jinými operačními systémy (Linux) • zvládá archivaci dat • chápe nutnost ochrany dat a informací (využívá antivirové programy, firewally)	Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. Operační systémy (Linux) Zálohování, archivace, komprimace dat, vypalování CD Antivirové programy, firewall

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • ovládá pokročilejší práci s textovými editory • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Textové editory - MS Word, Open Office Writer: - záhlaví, zápatí, - obrázek a jeho úprava ve Wordu, - formátování, - šablony. Textové programy se zaměřením na vzhled dokumentů a různé výstupy (např. PDF)

EDITOR PREZENTACÍ

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a	MS Power Point:

typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • vytváří animované prezentace v editoru prezentací • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- tvorba složitějších prezentací (využití animace), - začlenění vlastních digitálních fotografií, - vložení videa, zvuku.
---	--

DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

výstupy	učivo
• seznámí se se základy fotografování • zhotovuje digitální fotografie, které následně dokáže upravit	Základní práce s digitálním fotoaparátem: - nastavení režimu, - tvorba fotografií, - přenos do PC. Programy na správu fotografií Základní úpravy fotografií Tisk fotografií - nastavení barev Využití internetových sběrů fotografií Využití internetových úložišť fotek, webalb

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Informace o připojení a službách sítě: - vývojové trendy informačních technologií, - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, - autorský zákon, - pravidla chování na internetu, - bezpečnost na internetu - osobní bezpečnost i bezpečnost dat.

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Projekt = animovaná prezentace v MS Power Pointu: - využití informací z internetu a knih ke zpracování tématu a jeho prezentace před třídou.

• vytváří animované prezentace v editoru prezentací • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. Pojmy týkající se SW (demo, freeware, shareware, licence, aj.) Instalace a stahování programů

TABULKOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	MS Excel: - tvorba tabulek, - jednoduché vzorce a funkce, - tvorba grafů, - pokročilejší práce (filtry, příčky).
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
• pracuje s informacemi v souladu se	Internet:

zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- historie internetu, - základní protokol TCP/IP, - domény, - hosting, - další služby sítě (on-line komunikace, telefonování, přenos souborů) a základní informace o používaných protokolech.
pokrytí průřezových témat MeV FVM , PRT OSV, K , KaK	

WEBOVÉ STRÁNKY

výstupy	učivo
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Základy značkovacího jazyka HTML Blogy Základy tvorby webových stránek v editoru Tvorba webových stránek s využitím internetových služeb (šablony na internetu)

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Projekt = tvorba webových stránek: - za pomoci editoru webstránek nebo za pomoci šablon vytvoření vlastní webové stránky.
Klíčové kompetence Kompetence k učení - užívá správnou terminologii	

- získané dovednosti umí využít při práci s výukovými programy i k přípravě do vyučování;
- získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě;

Kompetence k řešení problémů

- umí vyhledat potřebné informace na internetu

Kompetence komunikativní

- umí účinně využívat různé způsoby komunikace prostřednictvím ICT a Internetu;
- zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu;

Kompetence sociální a personální

- umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten pomoc spolužákovi nabídnout a poskytnout;
- účinně se zapojuje do skupinové práce

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;
- získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s technickými materiály ICT se může stát základem pro žákovo rozhodování o volbě profesní orientace

4.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi i kvalitní a bezpečné vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich, případně je chránit. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, perspektivám i rizikům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např.

v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci, solidarity a respektu mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Učí se, jak se mají chovat při živelních pohromách, haváriích a jiných mimořádných událostech. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk, jeho zdraví a bezpečí žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, psychické a i sociální funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o sebeobraně a poskytování vzájemné pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezproblémové komunikaci a k bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, a na elektronických médiích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin, jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně mimořádných situací
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

4.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. – 3.ročníku
- v 1. – 3.ročníku – 2 hodiny týdně
- prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů

Místo, kde žijeme:

Žáci se učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás :

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty,

snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi. Žáci se orientují v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Lidé a čas:

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Rozmanitost přírody:

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Člověk a jeho zdraví:

Žáci poznávají především sebe. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Organizace

- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek
- využívají školní knihovnu
- účastní se vycházek, exkurzí, výstav.....

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	2	2	2	0	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný		
dotace skupiny					

4.4.2. Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizován ve 4. – 5.ročníku
- ve 4.ročníku – 3 hodiny týdně
- v 5. ročníku – 4 hodiny týdně

- tento předmět se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů

Místo, kde žijeme:

Žáci se učí chápat organizaci ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Seznamují se se základními údaji o České republice i Evropě. Chápu naši vlast jako součást Evropy.

Lidé kolem nás:

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas:

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Seznámí se s významnými událostmi našich dějin.

Rozmanitost přírody:

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Objevují velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Člověk a jeho zdraví:

Žáci poznávají především sebe. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o orgánových soustavách a stavbě lidského těla, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Organizace

- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce a využitím dostupných vyučovacích pomůcek
- využívají školní knihovnu
- účastní se vycházek, exkurzí, výstav.....

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	0	0	0	3	4
povinnost (skupina)				povinný	povinný
dotace skupiny					

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Domov Škola Obec

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
- Lidé kolem nás - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	Rodina Soužití lidí Chování lidí

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
- Určuje roční období, měsíce a dny v týdnu - určuje čas v celých hodinách	Orientace v čase

rozlišuje části dne, pracovní dny a dny volna	
---	--

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
- Rozmanitost přírody - popíše proměny přírody v ročních obdobích - pozná vybrané rostliny a domácí i volně žijící živočichy - orientuje se v práci na poli a v zahradě během roku	Látky a jejich vlastnosti Rostliny Živočichové

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
- popisuje základní části lidského těla - zná základní zásady hygieny, zdravé výživy a péče o tělo - přiměřeně reaguje ve svízelné situaci - zná své osobní údaje a používá je s rozmyslem	Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozlišuje město a vesnici, zná základní údaje o své vlasti - pozná státní symboly a významné představitele státu	Domov Škola Obec Okolní krajina Naše vlast

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
- rozlišuje příbuzenské vztahy - uplatňuje sociální citění doma i ve škole a svém okolí - osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Rodina Rodinné oslavy Pomáháme si Domácí zvířata chovaná pro radost Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost
pokrytí průřezových témat MuV KD	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
- rozezná roční období, měsíce, dny v týdnu a části dne - pozná oblastní tradice a zvyky - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase Kalendář, části dne Současnost a minulost v našem životě Svět se mění Regionální tradice

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
- zná proměny rostlin během roku - zná chování volně žijících zvířat v průběhu roku - seznámí se s péčí o domácí a hospodářská zvířata - pozoruje, popisuje a porovná viditelné	Rostliny Živočichové Roční období, rozmanitost přírody v daných ročních obdobích a biotopech

proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
pokrytí průřezových témat EV E	

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
- rozlišuje části těla - zná zásady hygieny, zdravé výživy a péče o své tělo - rozliší nemoc a úraz, zná základní zásady prevence - zná základní zásady první pomoci - umí rozeznat nebezpečí doma i venku - zná zásady komunikace s cizími lidmi	Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Nemoc, úraz Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Škola cesta do školy (orientace v místě bydliště), riziková místa a situace, požadované chování ve škole v případě ohrožení; možnost vzniku požárů, protipožární prevence Domov obec (místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť) naše vlast - Česká republika (domov, krajina, národ, základy státního zřízení ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR) jsme Evropané (EU, sousední státy ČR) krajina v okolí domova orientace v krajině (světové strany, mapové značky, buzola)

pokrytí průřezových témat
VMEGS
OES , JE
VDO
OSŠ , OOSS , POPŽ , PD
OSV
RSP , SRaSO , MV, Ko

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Škola – spolužáci, Náš svět - co nás baví, povolání Podmínky života - svět kolem nás, lidské výtvary, zboží, vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácností; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky Rady na prázdniny Ochrana člověka za mimořádných situací

pokrytí průřezových témat
MuV
KD, LV
VDO
OSŠ
OSV
MV

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o	Vánoce - současnost a minulost v našem životě Obec - regionální památky, pověsti

práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	
pokrytí průřezových témat MuV LV MeV FVM , TMS OSV SRaSO , ŘPRD	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Země Podmínky života na Zemi - voda, vzduch, půda, teplo a světlo (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život) Slunce a planety (sluneční soustava) Život v přírodě - živé organizmy, houby, rostliny (třídění rostlin, stavba těla), živočichové (znaky, stavba těla, třídění) Chráníme přírodu - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ , ŽP, VČP OSV RSP	

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Zdraví naše zdraví, růst a vývoj, naše tělo (lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj

- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná (u blízkých i neznámých lidí); v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	jedince), péče o zdraví a zdravý životní styl (denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava), společné znaky s ostatními živočichy Rady na prázdniny osobní bezpečí, první pomoc (nemoc, drobné úrazy a poranění, úrazová zábrana), vhodná a nevhodná místa pro hru, vztahy účastníků silničního provozu Přivolání pomoci, důležitá čísla Situace hromadného ohrožení, evakuace, signály
pokrytí průřezových témat MuV EP OSV PH, MV	
Klíčové kompetence Kompetence k učení vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení používá obecně užívané termíny, znaky a symboly ověřuje své znalosti v třídním kolektivu i mimo něj Kompetence k řešení problémů vnímá nejrůznější problémové situace, vyhledává informace vhodné k řešení problému ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací Kompetence komunikativní vyslechne názory spolužáků, porozumí jim, adekvátně reaguje vyjadřuje své myšlenky dodržuje pravidla komunikace a zdvořilosti Kompetence sociální a personální spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu přijme přidělenou roli ve skupině Kompetence občanské respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví	

chápe základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní
používá bezpečně pomůcky a nástroje
pracuje samostatně podle pokynů

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Naše vlast - Česká republika Poloha ČR, regiony ČR, Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Naše škola Česká republika - demokratický stát - volby, státní symboly, státní svátky, armáda ČR Principy demokracie, poznejme svá práva Naše vlast - obyvatelé České republiky

- identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí - dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	Člověk mezi lidmi – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality Rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
pokrytí průřezových témat MuV EP MeV FVM VDO POPŽ , PD	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Malá kapitola o čase - orientace v čase a časový řád Významné události našich dějin do r. 1620

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - porovnává na základě pozorování základní projevy života na	Příroda živá a neživá Živé organizmy – houby, rostliny, živočichové Ekosystémy Neživá příroda – součásti neživé přírody

konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Pozorování neživé přírody horniny a nerosty Půda Vlastnosti látek Člověk a příroda
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

5. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
• zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Kde jsme byli o prázdninách Kraj, v němž žijeme Česká republika - demokratický stát Sousední státy ČR Evropa – jeden ze světadílů
pokrytí průřezových témat VMEGS OES , JE	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách - uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	Požadované chování ve škole a i v okolí školy v případě ohrožení, možnost vzniku požárů, protipožární prevence Jednotná v rozmanitosti Člověk a majetek Člověk a planeta Země Chráníme životní prostředí
pokrytí průřezových témat VDO OSV MV EV VEFS	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních	Významné události nových českých dějin (od r. 1620 do současnosti)

zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam nemovitých i movitých kulturních památek • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	
---	--

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
• vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Podmínky života na Zemi Pozorování neživé přírody – horniny a nerosty Výprava do vesmíru Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Život v různých podnebných páslech Třídění živých organismů Požáry – příčiny a prevence vzniku požárů Chráníme životní prostředí

pokrytí průřezových témat
EV
E, ŽP, VČP

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Lidské tělo Orgánové soustavy a jejich funkce Chráníme si své zdraví, život ohrožující stavy Základy výchovy ke zralé integraci sexuality Zdravá výživa Ochrana člověka za mimořádných událostí - pomáháme zraněným – prevence úrazů a otrav, první pomoc, ochrana před infekcemi Situace hromadného ohrožení, evakuace, signály Odlišujeme se od ostatních živočichů Návykové látky a zdraví, nebezpečí komunikace na elektronických médiích
pokrytí průřezových témat OSV PH	

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- aktivně a samostatně vyhledává informace, které využívá v hodinách
- využívá více možností k řešení a zpracování úkolu a dochází různými cestami ke správnému výsledku
- čte z mapy a využívá mapy jako další zdroj informací
- využívá získaných poznatků při pozorování a zkoumání přírody
- snaží se ohodnotit výsledky své práce

Kompetence k řešení problémů

- k řešení zadaných problémů využívá předešlých zkušeností, nebo hledá nové způsoby řešení
- ověřuje si správnost svých výsledků

Kompetence komunikativní

- správně formuluje své myšlenky a názory
- pomocí učiva si rozšiřuje slovní zásobu
- aktivně komunikuje při skupinové práci a snaží se společně s ostatními hledat řešení zadaných úkolů
- prezentuje výsledky své práce
- používá správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích žádá i poskytuje pomoc nebo radu
- respektuje názory druhých a zvládá prezentovat svůj názor
- dokáže pracovat ve skupině spolužáků
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské

- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- chrání zdraví své i svých spolužáků
- při úrazu zavolá odpovědného dospělého
- chrání přírodu

Kompetence pracovní

- vykoná zadanou práci svědomitě s ohledem na svůj věk
- hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich

rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního

jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a

hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti

- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1. Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů,

kreativita,...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	1 + 1	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - historický čas a prostor
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel

• uveďte příklady archeologických kultur na našem území • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku
pokrytí průřezových témat MuV EP VMEGS OES	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

výstupy	učivo
• uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uveďte osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověk Oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie - helénismus Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské Shrnutí
pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD	

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

výstupy	učivo
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Středověk Raný středověk - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku, struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská Shrnutí
pokrytí průřezových témat MuV KD VMEGS ES MeV KČPPMS VDO	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo
• popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15. - 18. století
pokrytí průřezových témat VMEGS OES	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ**MODERNIZACE SPOLEČNOSTI**

výstupy	učivo
• na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- Evropa po třicetileté válce - Barokní kultura a osvícenství - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
• charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ**MODERNÍ DOBA**

výstupy	učivo
• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - opakování - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
pokrytí průřezových témat MuV KD , PM , PSSS VMEGS ES , JE OOSS , POPŽ , PD	

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
• zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava
pokrytí průřezových témat MuV KD , PM VMEGS ES , JE VDO OOSS , PD	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - důsledným odlišením základního a rozšiřujícího učiva žák směřuje k schopnosti rozlišovat podstatné a podružné ve výuce, posiluje se jeho vlastní metoda učení; - manipulací s dějepisnou mapou a dobovým obrazovým materiálem se žák učí ověřovat si zprostředkované znalosti; Kompetence k řešení problémů - žák se učí vyhledávat potřebné informace pro řešení úkolů v učebnici, na internetu, v dostupných materiálech (encyklopedie, dokumenty, mapy); - porovnáním historického a současného stavu se žák učí argumentovat a obhajovat své názory; Kompetence komunikativní - žák se učí rozumět odbornému textu, ovládá práci s médii; - formuluje své myšlenky a prezentuje před ostatními; - vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu.	

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí schopnost spolupracovat ve skupině, učí se týmové spolupráci;

Kompetence občanské

- směřuje k poznání lidské společnosti v různých regionech světa;
- vytváří si povědomí o vývoji vlastního národa, formují se základy občanské hrdosti a vlastenectví;
- poznává principy soužití lidí v dějinách, společenské normy a jejich paralely v současnosti;
- utváří si vztah k umění a uměleckým dílům;

Kompetence pracovní

- vytváří si vztah k historii jako potencionálnímu zájmu (cestování, turismus, architektura, hudba, výtvarné umění), který může být základem pro profesní volbu v oblasti humanitních věd.

4.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika předmětu - II. stupeň

Předmět občanská výchova se vyučuje jako součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků.

K zabezpečení tohoto cíle směřuje obsahová, časová a organizační vymezení předmětu - předmět se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno zejména na to:

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití;
- aby se žáci naučili orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - zodpovídná nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek,

• zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci • je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	přírodních objektů a majetku, význam vzdělání pro život - naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ OSV SaS , PH , PL , MV , Ko	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	- podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede příklady - dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- peníze - funkce a podoby peněz, formy placení; - hospodaření s penězi

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby do zastupitelstev - obecní rozpočet - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu	- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život - naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo,

vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • analyzuje etické aspekty různých životních situací • se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
---	--

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	- majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se	- Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení

podílejí na správě obcí, krajů a státu • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	státu - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady
---	---

MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu	- evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • zhodnotí nabídku kulturních institucí a	- znaky státu - typy a formy státu - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - zásady lidského soužití – morálka a mravnost - vztahy mezi lidmi - lidská solidarita

cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- osobní a neosobní vztahy
--	----------------------------

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
• kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných	- orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)

charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ , OOSS , POPŽ OSV MV	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODAŘENÍ

výstupy	učivo
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- peníze - funkce a podoby peněz, formy placení; - hmotné a duševní vlastnictví - podstata fungování trhu
pokrytí průřezových témat MuV PSSS PD	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví,	- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce - právní řád české republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace)

pracovní poměr, manželství - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	
--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) - mezilidská komunikace a její projevy - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)
pokrytí průřezových témat MuV LV, EP OSV PL, MV, KaK	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
posoudí vliv osobních vlastností na	- člověk jako osobnost - charakter, charakterové vlastnosti, svědomí,

dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	sebekritika - vůle, volní jednání - city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka, citu, výrazovost) - sociální pozice, sociální role - životní cíle, aspirace, plánování života - hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) - životní názor (víra, náboženství, náboženské sekty, svoboda a tolerance, závislost a samostatnost)
pokrytí průřezových témat MuV PM OSV SaS, SRaSO , ŘPRD , HPPE	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODAŘENÍ

výstupy	učivo
• dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	- peníze – funkce a podoby peněz - hospodaření s penězi - formy vlastnictví - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh - podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání
pokrytí průřezových témat VMEGS JE MeV KČPPMS , IVMSR	

ČLOVĚK, STÁT PRÁVO

výstupy	učivo
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- právní řád české republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - popíše vliv začlenění ČR do EU na	- globalizace - projevy, klady a zápory; - významné globální problémy včetně válek a terorismu (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro život lidstva), možnosti jejich řešení - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní spolupráce - významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)

každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - má vytvořený komplexní pohled na svět - propojil si poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků Kompetence k řešení problémů - je tolerantní k národnostním menšinám - řeší modelové situace problémového chování a jednání Kompetence komunikativní - respektuje jiné názory, zájmy, chování a myšlení lidí - naslouchá promluvám druhých lidí, zejména ve skupinové práci na ně reaguje - využívá počítač a jiné technologie pro komunikaci Kompetence sociální a personální - podílí se na práci ve skupině - v sebehodnotících cvičeních vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů Kompetence občanské - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokracii - uvede příklady, jak ovlivňují výsledky voleb běžný život občanů Kompetence pracovní - vypracuje projekty související s globalizací, hledá řešení na úrovni obce - vhodně používá pomůcky, zdroje z médií apod.	

4.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovekologický charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi,

včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od převážně názorného poznání k poznání s prvky vědeckého poznání, učí žáky přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, dle potřeby v učebně č.7.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA

výstupy	učivo
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles, • charakterizuje pevné, kapalné a plynné látky a tělesa podle jejich vlastností, • chápe pojem síla, pozná a popíše	látky a tělesa, vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných, částicové složení, atomy, molekuly vzájemné působení těles, síla, gravitační síla měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

účinky gravitační síly Země a jejího pole,	
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
popíše model atomu, elektrování těles a jejich vzájemné působení	elektrování těles elektrické pole model atomu
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
- rozliší přírodní a umělé magnety, chápe pojem feromagnetická látka, vyjmenuje části magnetu - zná a na jednoduchých pokusech předvede vzájemné působení magnetických pólů - rozliší magneticky měkkou a tvrdou ocel, - popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech magnetické a zeměpisné póly Země	magnety přírodní a umělé, části magnetu magnetické pole, magnetizace látky indukční čáry mag. pole magnetické pole Země
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

MĚŘENÉ FYZIKÁLNÍ VELIČINY

výstupy	učivo
- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	měření délky měření objemu měření hmotnosti hustota měření času měření teploty

využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

ELEKTRICKÝ PROUD, ELEKTRICKÝ OBVOD

výstupy	učivo
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší vodič a izolant	sestavení elektrického obvodu elektrický proud a napětí vodiče el. proudu a izolanty zahřívání vodiče při průchodu proudu, tepelné el. spotřebiče pojistka magnetické pole cívky s proudem, galvanometr elektromagnet, užití, el. zvonek
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KLID A POHYB TĚLESA

výstupy	učivo
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	jak můžeme popsat pohyb druhy pohybů rychlost a dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost pohybu pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý

SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ

výstupy	učivo
- změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	co víme o síle znázornění síly gravitační síla a hmotnost

využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	
--	--

SKLÁDÁNÍ SIL

výstupy	učivo
- změří velikost působící síly - dovede složit síly působící na těleso	skládání sil stejného a opačného směru rovnováha dvou sil těžiště tělesa

POSUVNÉ A OTÁČIVÉ ÚČINKY SIL

výstupy	učivo
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	urychlující a brzdící síly na těleso zákon setrvačnosti zákon vzájemného působení těles páka, rovnovážná poloha na páce užití páky, rovnoramenné váhy kladky, kladkostroj

DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY, TŘENÍ, TLAK

výstupy	učivo
chápe vztahy mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy na níž síla působí, změří velikost třecí síly, objasní význam tření v praxi, účelnost zmenšování nebo zvětšování	tlaková síla tlak tlak v praxi třecí síla a její měření význam třecí síly v praxi

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN

výstupy	učivo
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	přenášení tlaku v kapalině, Pascalův zákon hydraulická zařízení účinky F_g Země na kapalinu, hydrostatická tlaková síla hydrostatický tlak vztlaková síla v kapalině, Archimédův zákon potápění, plavání a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině plavání nestejnorodého tělesa

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ

výstupy	učivo
• chápe příčiny atmosférického tlaku • pojmenuje přístroje pro měření atm. tlaku a tlaku v uzavřené nádobě, • rozlišuje pojmy přetlak a podtlak, • aplikuje poznatky Archimédova zákona v atmosféře	atmosféra Země, atmosférický tlak měření atmosférického tlaku změny atmosférického tlaku vztlaková síla v atmosféře, Archimédův zákon tlak plynu v uzavřené nádobě, manometry

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ**SVĚTELNÉ JEVY**

výstupy	učivo
• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	šíření světla odraz světla lom světla rozklad světla

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	práce, práce při zvedání tělesa kladkami výkon výpočet práce z výkonu a času pohybová a polohová energie tělesa vzájemná přeměna energií

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLŮ

výstupy	učivo
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	částicové složení látek zahřívání těles při tření tepelná výměna teplo, měrná tepelná kapacita látky teplo přijaté a odevzdané tělesem tepelná výměna prouděním tepelné záření využití energie slunečního záření

ZMĚNY SKUPENSTVÍ

výstupy	učivo
- rozlišuje jednotlivé změny skupenství, spojuje je se změnami vnitřní energie - používá a rozumí pojmům teplota tání, skupenské teplo tání a varu, - zná, na čem závisí jednotlivé změny skupenství a k jakým změnám při nich dochází, vypočítá jednoduché příklady výstup	tání a tuhnutí vypařování var kapalnění

PÍSTOVÉ SPALOVACÍ MOTORY

výstupy	učivo
podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů, objasní rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem	tepelné motory spalovací motory

EL. NÁBOJ, EL .POLE

výstupy	učivo
- zná stavbu atomu, jmenuje jednotlivé částice a jejich náboj, - na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci a polarizaci, - zná jednotku coulomb, používá pojem elementární náboj	elektroskop, jednotka náboje vodič a izolant siločáry el.pole

EL. PROUD A NAPĚTÍ

výstupy	učivo
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrický proud a jeho měření elektrické napětí a jeho měření zdroje elektrického napětí

OHMŮV ZÁKON

výstupy	učivo
• využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon závislost odporu na vlastnostech vodiče výsledný odpor vodičů zapojených za sebou výsledný odpor vodičů zapojených vedle sebe reostat, dělič napětí elektrická práce, elektrická energie výkon elektrického proudu

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**ZVUKOVÉ JEVY**

výstupy	učivo
• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	zvukový rozruch šíření zvuku prostředím tón, výška tónu ucho jako přijímač zvuku nucené chvění, rezonance odraz zvuk, ozvěna ochrana před nadměrným hlukem

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

výstupy	učivo
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	magnetické pole cívky s proudem elektromagnet a jeho užití působení mag. pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce

STŘÍDAVÝ PROUD

výstupy	učivo
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vznik střídavého proudu měření stříd. proudu a napětí transformátory rozvodná síť elektrické energie

VEDENÍ EL.PR.V KAP. A PLYNECH

výstupy	učivo
- na základě pokusu popíše elektrolýzu, popíše pokovování - popíše princip jiskrového výboje, oblouku a výboje ve zředěných plynech	vedení el. proudu v kapalinách vedení el. proudu v plynech

POLOVODIČE

výstupy	učivo
- popíše stavbu a funkci polovodičové diody a zapojí ji v propustném a závěrném směru, zapojí správně polovodičovou diodu - popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů, - dokáže popsat použití diody jako jednoduchého usměrňovače	sk lze měnit odpor polovodičů polovodiče typu P a N polovodičová dioda další polovodičové součástky

BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ S EL. PROUDEM

výstupy	učivo
zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů, ví, jak poskytnout první pomoc při úrazu el. proudem	elektrické spotřebiče v domácnosti ochrana před úrazem el. proudem první pomoc při úrazu el. proudem

ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ

výstupy	učivo
dokáže charakterizovat strukturu neviditelného a viditelného elektromagnetického záření a uvést některé jejich zdroje	elektromagnetické vlny a záření zdroje záření

SVĚTELNÉ JEVY

výstupy	učivo
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - popíše dalekohled a mikroskop	optické přístroje dalekohled mikroskop

RADIOAKTIVITA

výstupy	učivo
- umí charakterizovat jadernou energii jako energii nukleonů a jádra atomu - umí vyjmenovat druhy jaderného záření a zná způsoby ochrany před nimi - popíše řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny	atomová jádra radioaktivita, užití jaderného záření jaderná reakce, uvolnění jaderné energie jaderný reaktor, jaderná energetika ochrana před zářením
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

OBNOV. A NEOBNOV. ZDROJE ENERGIE

výstupy	učivo
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	zdroje energie obnovitelné a neobnovitelné
pokrytí průřezových témat EV,ZPŽ	

ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	sluneční soustava
Klíčové kompetence Kompetence k učení: – osvojí si základní fyzikální pojmy a vztahy – studuje jednoduché fyzikální texty a vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování – rozvíjí svou představivost – používá metodu řízeného experimentu – pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu – řeší úlohy a příklady z praxe – využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování Kompetence k řešení problémů: – analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému – samostatně řeší problémy a užívá logické, fyzikální a empirické postupy – odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám – na základě fyzikálních pokusů a získaných zkušeností rozvíjí své logické myšlení – tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací – osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému Kompetence komunikativní: – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu – používá odbornou fyzikální terminologii – čte fyzikální úlohy s porozuměním – správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky – prezentuje postupy řešení úloh a fyzikálních pokusů a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí – zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje – vhodně využívá ICT Kompetence sociální a personální: – účinně spolupracuje ve skupině – podílí se na vytváření pravidel práce v týmu – obhájí vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací	

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých fyzikálních znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje fyziku v různých oborech lidské činnosti (např. práce v domácnosti, doprava, stavební práce, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, fyzikální údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá fyzikální znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- využití informací, které poskytuje internet

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Pravidla dodržování bezpečnosti práce, se kterými jsou žáci při úvodu do obsahu učiva seznámeni jsou pro ně i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech - vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

SMĚSI

výstupy	učivo
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva
pokrytí průřezových témat VMEGS ES EV ZPŽ	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
pokrytí průřezových témat MeV, IVMSR EV, ŽP	

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
pokrytí průřezových témat VMEGS ES EV ŽP, VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ**CHEMICKÉ REAKCE**

výstupy	učivo
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a	- chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí - slučování,

zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	neutralizace, reakce exotermní a endotermní - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou
pokrytí průřezových témat VMEGS ES EV ZPŽ	

ORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků, - paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin (alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny) - přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle - makromolekulární chemie
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS EV ŽP, VDO OOSS	

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS EV VČP	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - pozná vybrané chemické látky, samostatně pozoruje a provádí jednoduché chemické pokusy, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje z různých pohledů a nalézá mezi nimi případné souvislosti - operuje s obecně užívanými chemickými pojmy, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých přírodních věd a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na různé přírodní objekty a procesy, svůj vlastní život a jeho plnohodnotné naplňování - porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí, posoudí aktivity člověka z hlediska jejich územního dopadu (zda je lokální, oblastní, kontinentální či globální), preferuje co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy Kompetence k řešení problémů: - vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - posuzuje důležitost, spolehlivost a správnost získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů, vyvozuje specifické závěry z již osvojených obecnějších zákonů, využívá jich poté při řešení problémů či rozhodování v praktických situacích Kompetence komunikativní: - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou	

komunikaci s okolním světem, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální:

- při řešení týmových projektů a experimentální práci chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi v týmu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, rozpozná poškození lidského organismu chemickými látkami a umí poskytnout první pomoc postiženému
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně chemikálie (zejména běžně prodávané látky hořlavé, toxické, zdraví škodlivé a žíravé), pomůcky a vybavení laboratoře, dodržuje pravidla bezpečné práce s používáním osobních ochranných pomůcek při práci s nebezpečnými látkami, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

4.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu přírodopis si žáci vytvářejí ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznamují se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučí se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. po 2 hodinách týdně. a v 9.ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	1 + 1	1 + 1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci	uspořádání živého světa Země a život buňka nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin třídění organismů viry a bakterie

základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života, - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů - dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití
pokrytí průřezových témat EV E OSV RSP	

BIOLOGIE HUB

výstupy	učivo
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	jednobuněčné organismy mnohobuněčné organismy: nižší rostliny houby lišejníky - houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam
pokrytí průřezových témat EV VČP	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci pavoukovci korýši, hmyz ostnokožci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů
pokrytí průřezových témat EV VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem zjednodušené klíče a atlasy jednoduché rozčleňování rostlin, živočichů významní biologové a jejich objevy
pokrytí průřezových témat OSV, RSP	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky	třídění organismů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	strunatci: podkmen obratlovci kruhoústí paryby ryby obojživelníci plazi ptáci savci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů
pokrytí průřezových témat VMEGS ES EV ŽP	

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	vývoj rostlin, přechod rostlin na souš vyšší rostliny rostliny výtrusné mechorosty kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny nahosemenné rostliny ekosystém les stavba rostlinného těla krytosemenné rostliny ekosystém louka
pokrytí průřezových témat VMEGS OES EV E	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem zjednodušené klíče a atlasy jednoduché rozčleňování rostlin, živočichů významní biologové a jejich objevy
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody - umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	vývoj člověka buňky, tkáň, orgány
pokrytí průřezových témat MuV LV , EP VMEGS JE	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - zná návykové látky a jejich nebezpečí	soustava opěrná a svalová energie trávicí soustava dýchací soustava tělní tekutiny oběhová soustava soustava vylučovací soustava kožní nervová soustava smyslové orgány žlázy s vnitřní sekrecí rozmnožování pohlavní soustava vývoj jedince - fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost,

	hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - člověk a zdraví
pokrytí průřezových témat EV ŽP, VČP OSV, PH	

GENETIKA

výstupy	učivo
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost
pokrytí průřezových témat EV, VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem významní biologové a jejich objevy
pokrytí průřezových témat OSV, RSP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OBEČNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik a vývoj života na Zemi

• popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi • zná názory na vznik života	
pokrytí průřezových témat MuV LV	

NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • porovná geologicky území Čes. masívu a Záp. Karpat • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Země, vznik, stavba mineralogie - nerost, hornina, krystal třídění nerostů petrologie - horniny geologické děje vnitřní geologické děje vnější pedologie éry vývoje Země geologický vývoj a stavba ČR - Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - geologický vývoj a stavba území ČR - český masiv, Karpaty - podnebí a počasí ve vztahu k životu, význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně,

	větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS EV ZPŽ	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
• uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí • sleduje aktuální stav životního prostředí • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • orientuje se v globálních problémech biosféry	ekologie člověk a životní prostředí
pokrytí průřezových témat VMEGS OES, EV E , ŽP , VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pozorování lupou a mikroskopem zjednodušené atlasy významní biologové a jejich objevy

pokrytí průřezových témat
OSV
RSP

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- na základě získaných poznatků je schopen vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu,
- využívá získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi
- samostatně nebo ve skupině vyhledává nové poznatky, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a těmi dříve získanými,
- je schopen hodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů:

- na základě svých zkušeností hledá nová řešení aktuálně zadaných úkolů,
- aktivně ověřuje správnost svých výsledků,
- využívá nově získaných postupů při řešení problémů z praxe

Kompetence komunikativní:

- komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů,
- prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb,
- při verbální komunikaci užívá správně biologické terminologie

Kompetence sociální a personální:

- pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky,
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů

Kompetence občanské:

- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla,
- chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého,
- v praxi užívá základní pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu

Kompetence pracovní:

- dokáže chránit své zdraví a pracovat v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly,
- vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí

4.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Hodinová dotace předmětu je posílena disponibilními hodinami, ve všech ročnících je zeměpis vyučován dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- využití videoprojekcí, využívání interaktivní tabule
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu,)
- kvízy, křížovky, zeměpisné soutěže
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty
- exkurze

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, chemický průmysl v ČR, recyklace surovin, využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na zemi...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, skupenství vody v atmosféře, magnetismus...
- přírodopis: sféry Země, seznámení s vybranými nerosty a horninami, koloběh vody v přírodě, důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, půdotvorní činitelé, půdní typy, půdní druhy, podnebí a počasí, rozšíření živočichů a rostlin, CHKO, národní parky,
- globální problémy lidstva s důrazem na ochranu životního prostředí

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, aritmetický průměr, aplikace na výpočet časových rozdílů na Zemi...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: historie států, kultura národů, kulturní památky, historické slohy, hlavní světová náboženství, důvody integračních seskupení...
- cizí jazyky: reálie

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, ZÁKLADY KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • rozeznává druhy map podle měřítká • umí určit zeměpisnou polohu na mapách	- komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; - hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; - základní informační geografická média a zdroje dat - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat - geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i

	elektronické podobě -glóbus a mapa, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti -světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas -výškopis a polohopis na mapách -praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
--	--

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
• zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává různé krajiny jako součást pevninské částí krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a	- Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - Měsíc - sluneční soustava - Slunce a vesmír - krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry - složky a prvky přírodní sféry: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti

kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů • objasní procesy zemětřesení, sopečné činnosti, zvětrávání, vznik pohoří • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky, Austrálie a Oceánie	
---	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky, Austrálie a Oceánie • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa (Afrika) nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - regiony Afriky - světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - Amerika - Afrika - Asie - Austrálie a Oceánie - Antarktida

• rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceáně, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) státě • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace státě světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	
---	--

pokrytí průřezových témat

MuV

KD , EP , PM

VMEGS

ES , OES , JE

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

EVROPA

výstupy	učivo
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceáně, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Evropa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států • charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky v kontextu Evropy a střední Evropy • určí a vyhledá na mapách hlavní horopisné celky	- zeměpisná poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky - životní prostředí a chráněná území České republiky - obyvatelstvo a sídla České republiky, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

• zhodnotí stav životního prostředí, vymezí národní parky a chráněné krajinné oblasti a pochopí jejich důležitost	
pokrytí průřezových témat MuV PSSS EV E , ŽP	

REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY

výstupy	učivo
• vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva a sídel v České republice • rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice: průmyslu, zemědělství, dopravy a spojů, služeb, rekreace a cestovního ruchu, zahraničního obchodu • charakterizuje přírodní, sídelní a hospodářské předpoklady, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých regionů	Regiony České republiky

pokrytí průřezových témat
VMEGS
OES , JE

MÍSTNÍ REGION

výstupy	učivo
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	- zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu - vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
pokrytí průřezových témat EV VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY V KRAJINĚ

výstupy	učivo
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,	- obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně

lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části státě, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) státě; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
pokrytí průřezových témat MuV PM , PSSS	

REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY

výstupy	učivo
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává státy světa a zájmové integrace státě světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- státy světa - hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení

KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
• přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • porovnává různé krajiny jako součást pevninské částí krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajiny - vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

• uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	
pokrytí průřezových témat EV E , ZPŽ , ŽP , VČP	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schématické náčrtky pochodové osy

OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA

výstupy	učivo
• seznámí se se základními zásadami ochrany člověka v mimořádných situacích - živelné katastrofy (povodně, požáry, zemětřesení aj.)	- živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK

výstupy	učivo
• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů,	- plán, mapa, jazyk mapy - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat

statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - na základě práce s mapou zpracovává informace v ní obsažené, ty třídí a vyvozuje obecně platné závěry; - aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace a zapojuje je do výuky zeměpisu; - využívá více možností řešení; - hodnotí svoji práci; Kompetence k řešení problémů - na základě nově získaných informací (internet, encyklopedie) hledá nová řešení zadaných úkolů; - ověřuje si správnost svých výsledků; - zpracuje samostatný projekt (prezentaci) na zadané téma; Kompetence komunikativní - aktivně komunikuje při skupinové práci; - prezentuje své výsledky, aktivně odpovídá na otázky k tématu; - užívá správně odborné názvosloví; Kompetence sociální a personální - je odpovědný za práci skupiny, je schopen prosazovat svůj názor ve skupině; - respektuje názory druhých; Kompetence občanské - zná základní pravidla, jak udržet kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu Kompetence pracovní - svědomitě vykonává svou práci a hodnotí své výsledky.	

4.6.5. Ekologická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu ekologická výchova si žáci vytvářejí ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznamují se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučí se správně chápat sepestí člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět ekologická výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6..ročníku 1 hodinu týdně

Vzdělávání v předmětu ekologická výchova:

- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět ekologická výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Obsahem předmětu jsou mimo jiné průřezová témata Environmentální výchovy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí
- Ekosystémy

ročník	6. ročník
dotace	0 + 1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

EKOSYSTÉMY

výstupy	učivo
• zná význam lesa a způsoby jeho ochrany • dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody	Ekosystémy a jejich funkce les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); Tropický deštný les Moře Ekosystémy kulturní krajiny

pokrytí průřezových témat EV E	

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA

výstupy	učivo
- chápe význam péče o čistotu vody, význam léčivých vod, šetření a ochrany pitné vody - zná důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů - umí vymezit pojmy ekosystém, životní prostředí člověka, složky životního prostředí	Přírodní zdroje voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); Ovzduší Půda Biodiverzita ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
- umí vysvětlit význam ekologického zemědělství - zná klasifikaci biopotravin, jejich označování symboly - zná důvody přidělení odpadů, způsoby označování odpadů výstup	Krajina a její proměny - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; Průmysl a životní prostředí odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); Doprava a životní prostředí
pokrytí průřezových témat EV ŽP	

VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
---------	-------

zná způsoby řešení odpadového hospodářství v obci	Nerovnoměrnost života na Zemi Prostředí a zdraví Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); Naše obec (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství); Globalizace a její dopady na životní prostředí Ochrana přírody a krajiny
pokrytí průřezových témat EV VČP	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace, efektivně je využívá v procesu učení; - využívá více možností řešení; - hodnotí svoji práci; Kompetence k řešení problémů - na základě nově získaných informací (internet, encyklopedie) hledá nová řešení zadaných úkolů; - ověřuje si správnost svých výsledků; - zpracuje samostatný projekt (prezentaci) na zadané téma; - vnímá problémové situace, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá řešení problému; Kompetence komunikativní - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, zapojuje se do diskuse; - aktivně komunikuje při skupinové práci; - prezentuje své výsledky, aktivně odpovídá na otázky k tématu; Kompetence sociální a personální - účinně spolupracuje ve skupině, je odpovědný za práci skupiny, je schopen prosazovat svůj názor ve skupině; - respektuje názory druhých; Kompetence občanské - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí; - zná základní pravidla, jak udržet kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu Kompetence pracovní - svědomitě vykonává svou práci a hodnotí své výsledky.	

4.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou

samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně

projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národnosti
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního i druhého stupně:

1. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnosti – hra na jednoduché a dětské hudební nástroje, jejich využití při reprodukci

Hudebně pohybové činnosti – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výuka probíhá v kmenových třídách, během výuky se používá audiotechnika, hudební nástroje, zpěvníky.

Dále se konají nejruznější exkurze a navštěvují koncerty různých druhů hudby.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• dbá na správné dýchání a držení těla • provádí správně hlasová a dechová cvičení • zřetelně vyslovuje • rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný • osvojuje si některá dětská říkadla, rozpočítadla	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní 2/4 taktu) - hudební hry - tóny vysoké a hluboké, reprodukce slyšeného

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• umí vytleskat rytmus podle vzoru • používá rytmické hudební nástroje • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hudební doprovod - hraje na rytmické nástroje (doprovod k písním) - rytmizace, hudební hry (ozvěna) - reprodukce slyšeného - rytmizace - hra na nástroje Orfova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• dokáže pohybově vyjádřit hudbu - pochod	- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci, pohybových hrách - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - využití hry na tělo

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný • rozlišuje krátké a dlouhé tóny, vysoké a hluboké tóny	- kvality tónů - délka, síla, barva a výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje - zvuk, tón - tóny vysoké a hluboké

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• umí zazpívat vybrané vánoční koledy • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- tvoření tónu, hlavový tón, artikulace - pěvecké dýchání, tvoření pěveckých frází - zpěv legato

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní • zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč • rozlišuje noty, pomlky, takty • umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na rytmické hudební nástroje - rytmizace, hudební hry - rytmický dvojhlas - nota čtvrtěová, půlová, celá

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč • rozlišuje noty, pomlky, takty • umí vyjádřit hudbu pohybem • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- využití hry na tělo - pohybová a taneční hra - pochod - taktování 2/4 a 3/4 taktu - taneční chůze ve 2/4 a 3/4 taktu - tempo - not čtvrtěová, půlová, celá, osminová - práce s notovým zápisem - doba těžká a lehká

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• rozlišuje rytmus pomalý a rychlý,	- zvuky a tóny

melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - rozlišuje noty, pomlky, takty - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- dynamika - hudební nástroje (pozoun, klavír, kontrabas, housle, pikola, buben, trumpet, klarinet) - interpretace hudby (jaká je to hudba - veselá, smutná) - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)
--	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- naučí se zazpívat vybrané písně - dbá na správné dýchání	-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamický odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (kánón)

INTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- rozpozná notovou osnovu, pozná a napíše houslový klíč, seznamuje se s druhy not podle délky – rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtkovou. Učí se je vytleskat v jednoduchém rytmickém zápisu - učí se rozlišovat dechové, strunné a bicí nástroje, pozná některé nástroje na obrázku - umí doprovázet zpěv na rytmické nástroje	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
učí se rozlišit rytmus valčíku a polky,	- taktování

učí se polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu při poslechu	- pohybové vyjádření hudby – pohybová improvizace
---	---

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- učí se poslechem rozeznávat jednotlivé hudební nástroje - učí se rozlišovat hudbu vážnou, zábavnou, slavnostní - poznává některá díla hudebních skladatelů (B. Smetana, A Dvořák a jiní)	- kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)
pokrytí průřezových témat OSV PH	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - rozvíjí své hudební schopnosti a dovednosti sluchové, pěvecké, rytmické instrumentální a pohybové - osvojí si dovednosti spojené s používáním jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář) - zná vlastní předpoklady v oblasti hudebně estetického citění - vytváří si kladný vztah k hudbě - osvojuje si návyky, které vedou k samostatné organizaci vlastního učení - učí se porovnávat a hodnotit svou práci v hodinách, sleduje vlastní pokrok Kompetence k řešení problémů - rozvíjí svou tvořivost, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - vyhledává informace, nachází shodné a odlišné znaky - experimentuje s rytmem, zvukem, hlasem - využívá vlastního úsudku a zkušeností - sleduje vlastní pokroky při zdolávání problému, překonává vlastní neúspěch Kompetence komunikativní - umí formulovat své názory - vyjadřuje se kultivovaně, rozumí známým hudebním termínům - zapojuje se do diskuse Kompetence sociální a personální - ovládá své chování a jednání, spolupracuje s ostatními při řešení daného problému	

Kompetence občanské

- projevuje pozitivní postoj k hudební a dramatické tvorbě
- projevuje smysl pro kulturu a tvořivost
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- respektuje a ocení národní kulturní dědictví a tradice
- pozitivně se zapojuje do kulturních aktivit školy (besídky, vystoupení)

Kompetence pracovní

- plní své povinnosti a závazky
- uplatňuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla při zpěvu i mluvených projevech
- využívá hudební nástroje podle pokynů vyučujícího, pečuje o ně
- dbá na bezpečnost svou i druhých
- na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá hudební nástroj k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých skladeb a písní

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

výstupy	učivo
• naučí se zazpívat vybrané písně • dbá na správné dýchání a správné frázování písní • dokáže interpretovat programní hudbu	-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamický odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (kánon) - intonace a vokální improvizace - grafický záznam vokální hudby (zápis písně, orientace v notovém zápisu)

INTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• rozpozná notovou osnovu, pozná a napíše houslový klíč, rozpozná druhy not podle délky – rozlišuje notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou, seznámí se s pomlkami • rozlišuje délky not, umí je napsat i vytleskat jednoduchý rytmický motiv • učí se stupnici C dur, zná pojmy repetice, legato • umí doprovázet zpěv na rytmické nástroje	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře)

• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písni	
---	--

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• učí se rozlišit rytmus valčíku a polky, učí se polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá) • umí pohybově vyjádřit hudbu při poslechu	- taktování - pohybové vyjádření hudby – pohybová improvizace

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• rozlišuje dechové, strunné a bicí nástroje • poslechem rozeznává jednotlivé hudební nástroje • umí rozlišit hudbu vážnou, zábavnou, slavnostní • poznává některá díla hudebních skladatelů (B. Smetana, A Dvořák a jiní)	- kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)
pokrytí průřezových témat OSV PH	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• dbá na správné dýchání, frázování, správná slova • seznámí se se státní hymnou • zná jednoduché dvojhlasé písně • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamický odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (kánon)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• orientuje se v notovém zápisu jednoduchých písní, dokáže vytleskat jednoduché písně podle zápisu v notové osnově • umí provést rozbor zapsané písně – takt, druh písně, melodie • umí doprovázet zpěv na rytmické nástroje • seznámí se s jednoduchým taktováním	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• učí se polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá), jednoduché tanečky • umí pohybově vyjádřit hudbu při poslechu, umí pohybově vyjádřit nálady • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování - pohybové vyjádření hudby – pohybová improvizace na základě poslechu klasické i populární hudby

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• seznámí se se státní hymnou • pozná píseň podle druhu – lidová píseň, umělá píseň, ukolébavka, taneční píseň, koleda, apod. • rozpozná bezpečně strunné, bicí a dechové nástroje, dokáže je zařadit do nástrojové skupiny • rozpozná rytmus valčíku, polky, mazurky, menuetu • umí poslechem rozlišit hudební nástroje • umí rozlišit hudbu vážnou, zábavnou, slavnostní • poznává některá díla hudebních skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák a jiní) • pamatuje se nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a A. Dvořákovi, zná názvy některých jejich děl, poslouchá vybrané skladby • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvality tónů, vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky – melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...) - propojení výtvarného projevu dítěte s domy z poslechu hudební skladby
pokrytí průřezových témat OSV PH	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - rozumí obecně používané hudební terminologii - umí vyjádřit svůj názor na základě samostatně získaných informací (internet, knihovna, hudební magazíny, televize) Kompetence k učení - vyhledává a třídí informace - využívá naučené poznatky v praxi	

- užívá správnou hudební terminologii

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně řešit problémy
- nad problémy logicky a kriticky uvažuje
- před ostatními žáky dokáže obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- dokáže přednést své dílo (referát) před spolužáky (větším množstvím lidí)
- dokáže říci svůj názor
- toleruje názory jiných a vede diskuzi

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se spolužáky s kladným výsledkem
- při práci s více lidmi zachovává jistá předepsaná pravidla

Kompetence občanské

- utváří si vztah k uměleckým dílům
- vnímá kulturní dění, které se děje kolem něj
- dokáže si vážit a hájit české i evropské kulturní tradice

Kompetence pracovní

- utvoří si kladný postoj k hudbě a věcmi s ní spojenými

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnice v Dur - zpěv lidových písní - práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň (rytmické vyjádření textu písně)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy (pochod, polka, valčík) - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - jednoduchý doprovod písní na Orffovy nástroje

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pochod, polka, valčík - taneční kroky - hra na dirigenta a orchestr - rytmicko pohybové hry - pohybová improvizace

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • pozná podle obrázků i podle zvuku nástroje symfonického orchestru, dokáže je rozdělit do 4 základních skupin a vyjmenovat je • sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat • rozliší skladbu vokální a instrumentální, rozliší lidovou a umělou píseň • seznámí se s obdobím baroka a	- poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram, opera, opereta, muzikál - česká opera - hudba a slovo, hudba a tanec - hudební dílo - autor, doba vzniku - píseň a její proměna ve staletích - hudba na jevišti

klasicismu a s vybranými skladbami	
------------------------------------	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- hlasová hygiena - lidové a umělé písně (dynamiky, melodie, rytmus) - výběr písní různých období - tóniny, dynamika a její proměny, vokálně instrumentální polyfonie - rytmické a melodické zákonitosti, výrazové prostředky - základní hudební formy - nešvary v hudbě

INSTUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	Instrumentální a pohybové činnosti prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti	- koncert jako hudební forma - analýza významných prvků skladby - fuga, sonáta, symfonie, symfonická báseň - duchovní a světská hudba, kantáta, oratorium - hudební dílo a případně jeho autor - osobnost dirigenta, skladatele a interpreta - programní hudba

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

výstupy	učivo
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- vokálně instrumentální aktivity individuální, společné - hlasová a rytmická cvičení - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových i umělých písní - akord - divadla malých forem - hudební divadlo a film - zrození jazzu - USA jako kolébka moderní populární hudby - rock - Beatles - folklor a folk

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- rytmické zákonitosti - výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - ragtime, swing, blues a jiné

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- tanec jako součást velkých hudebních forem - taktování, taneční kroky - další hudebně pohybové činnosti prolínají do ostatních činností v průběhu celého školního roku

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby, s jednotlivými směry současné populární hudby	- poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - analýza významných prvků skladby - hudební forma, hudební dílo a jeho autor - módnost a modernost, provázanost, inspirace a národní povaha v hudbě - hudba a jiné druhy umění - průřez světovými hudebními dějinami - poslech skladeb významných skladatelů jednotlivých období - seznámení se se znaky jednotlivých současných stylů populární hudby

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- lidové i umělé písně - důraz na dynamiku, melodii a rytmus - vokálně instrumentální aktivity individuální a společné - vybrané písně z různých období - jazz, country, česká trampská píseň, folk, pop a rock - současné hudební styly

INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné - společenské tance - základní kroky - country tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich	- analýza významných prvků skladby - základní hudební formy - kulturní sloh, hudební dílo a jeho autor - populární hudba 20. století a současné hudební formy

význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí • zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti • zná základní směry a osobnosti české populární hudby 20. století i současnosti	- technika nahrávání, nahrávací studia - hudba a díla jiných druhů umění ve staletích
Klíčové kompetence Kompetence k učení - rozumí obecně používané hudební terminologii - umí vyjádřit svůj názor na základě samostatně získaných informací (internet, knihovna, hudební magazíny, televize) Kompetence k řešení problémů - analyzuje hudbu jako prostředek k sebezdokonalování Kompetence komunikativní - diskutuje se spolužáky o daných hudebních problematikách (kvalita hudby, textů...) - svobodně vyjadřuje své názory, - projevuje se kulturně - hodnotí přínos hudebního působení na jedince, kvalitu mezilidských vztahů, osobní rozvoj - používá metody nonverbální komunikace Kompetence sociální a personální - uvědomuje si důležitost role jednotlivce - má vybudovanu sebedůvěru na základě pozitivního hodnocení ostatními žáky - uvádí do praxe zásady etického chování (školní akce, koncerty atd.) - na příkladech z hudby znázorňuje nezbytnost přebírání zkušeností a metod pro vlastní zdokonalování - podporuje rozvíjení osobních ctností Kompetence občanské	

- respektuje, chrání a oceňuje naše i zahraniční hudební tradice a dědictví
- má pozitivní postoj k různorodým uměleckým dílům, smysl pro kulturu, estetiku a tvořivost
- chápe důvod odlišnosti ostatních národů a menšin objasněním jejich historického (a hudebního) vývoje

Kompetence pracovní

- na základě osobní praktické zkušenosti proniká do principů a funkcí jednotlivých hudebních nástrojů
- hudební pravidla a smysl jejich dodržování převádí na situace běžného života
- při hudebních projevech rozvíjí i stránku pohybového vyjádření

4.7.2. Výtvarná výchova

Časové vymezení předmětu:

- 3. ročník - 1 hodina týdně
- 4. ročník - 2 hodiny týdně
- 5. ročník - 2 hodiny týdně
- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 1 hodina týdně
- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 2 hodiny týdně (zaměřeno na počítačovou grafiku)

Dle počtu žáků ve třídách je možné, že bude výuka tohoto předmětu realizována sloučením dvou ročníků.

Předmět slouží k rozvoji tvůrčí činnosti jednotlivých žáků a jejich subjektivity. Učí děti chápat umělecký proces jako prostředek poznání a komunikace. Vede děti k citlivému užívání uměleckých vyjadřovacích prostředků, včetně nejnovějších ICT.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v Duhové dílně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, exkurze). Formy a metody práce jsou vybírány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, časté jsou také skupinové a kolektivní metody práce a krátkodobé projekty.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0	0	1	2	2	2	1	1	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 - VÝSTUPY JSOU SOUČÁSTÍ PŘEDMĚTU ESTETICKÁ VÝCHOVA

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 – VÝSTUPY JSOU SOUČÁSTÍ PŘEDMĚTU ESTETICKÁ VÝCHOVA

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	rozvíjení pozorovacích schopností a paměti, využívání dětských zkušeností, vjemů, zážitků a představ třídění získaných prvků pozorování přírody, činnosti lidí, vztah postavy a prostředí výtvarný rytmus – řazení, otisky, vystřihování, kontrast barev, koláž, frotáž, modelování další výtvarné techniky vysvětlování výsledků a záměrů tvorby, ilustrátoři dětských knih
pokrytí průřezových témat OSV K , KaK	

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ

výstupy	učivo
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	objekty – pozorování na ploše, umístění tvary, analyzování tvarů výtvarné zpracování přírodního materiálu Vánoce Velikonoce Svátek matek
pokrytí průřezových témat EV VČP OSV K , KaK	

PRÁCE S BARVOU

výstupy	učivo
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy, jejich výrazové možnosti, míchání barev hra s barvou
pokrytí průřezových témat OSV PH , K	

LIDOVÁ TVORBA

výstupy	učivo
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	výtvarné zpracování přírodního materiálu Vánoce Velikonoce
pokrytí průřezových témat MuV KD OSV K , KaK	

LINIE

výstupy	učivo
v tvorbě projevuje své vlastní životní	výrazové vlastnosti druhů linie, jejich využití,

zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	kresba různým materiálem hra s linií (provázek, vlna)
pokrytí průřezových témat OSV	
Klíčové kompetence Kompetence k učení • umí plánovat a organizovat svoji práci • je schopen samostatně pozorovat a experimentovat Kompetence k řešení problémů • promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti • uvědomuje si zodpovědnost za své jednání Kompetence komunikativní • umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat • kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory • zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze Kompetence sociální a personální • spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce • podílí se svým přístupem na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanské • respektuje druhé a váží si jejich hodnot • je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy • má povědomí o tradicích a svátcích Kompetence pracovní • používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně • pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých	

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
• užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků s pomocí učitele volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	prohloubí si a zdokonalí techniky malby a kresby zvládne kombinaci technik hra s barvou emocionální malba míchání barev umí barevně vyjádřit své pocity a nálady kresba různým materiálem kresba dle skutečnosti nebo předlohy pohyb těla a jeho umístění do prostoru pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy dokáže vystihnout tvar, strukturu materiálu užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a inspiruje se jimi komunikuje o obsahu svých děl
pokrytí průřezových témat EV VČP OSV K , KaK	

PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ

výstupy	učivo
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie a jejich výrazové možnosti zvládne obtížnější práce s linií linie, tvary a objemy – jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru linie, kompozice v ploše, dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické) seznámí se s funkcí písma jako dekorativního prvku řešení barevných vztahů objektu a prostředí využití tvarové i barevné nadsázky úprava a čistota práce práce na třídních projektech, dotváření prostředí školy výtvarnými pracemi ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci
pokrytí průřezových témat MeV PRT OSV K , KaK	

LIDOVÁ TVORBA

výstupy	učivo
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků s pomocí učitele volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a	Vánoce Velikonoce využívá k tvorbě přírodních materiálů

postupů současného výtvarného umění) • s pomocí učitele porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
pokrytí průřezových témat MuV KD , EP OSV K , KaK	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
• s pomocí učitele porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	seznamuje se s díly některých dětských ilustrátorů vytváří ilustraci k příběhu seznámení s jednoduchými grafickými technikami – koláž, frotáž, otisk, umělecká výtvarná tvorba, film, média, ilustrace textů návštěva muzeí a výstav dle regionálních možností významné osobnosti výtvarného umění
pokrytí průřezových témat MeV IVMSR , VAMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
• užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství	Experimentování s barvou Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se

postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	skutečností Psaní, kreslení, stříhání, vytrhávání, řazení písma v jednoduchých krátkých textech Uspořádání objektů do celků, statické a dynamické vyjádření, seznámení s funkcí písma, písmeno jako dekorativní prvek Tvorba na základě vlastního prožitku – kresba, malba, jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, v prostoru, v objemu Rozvoj prostorového vidění, cítění a vyjádření na základě pozorování Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu – malba, kresba, linie, tvar
pokrytí průřezových témat EV ŽP OSV K , KaK	

PRÁCE PROSTOROVÉ A DEKORATIVNÍ

výstupy	učivo
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Využití písma jako dekorativního prvku Individuální a skupinová práce s různými technikami s velkými formáty Dotváření prostředí, ve kterém se nachází svými výtvarnými pracemi Práce na třídních projektech
pokrytí průřezových témat MeV, PRT EV, VČP OSVK , KaK	

LIDOVÁ TVORBA

výstupy	učivo
• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Vánoce Velikonoce Seznámení s některými lidovými výtvarnými techniky
pokrytí průřezových témat MuV KD , EP MeV PRT OSV K , KaK	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Snaží se rozeznávat díla některých dětských ilustrátorů, ilustrace vybraného příběhu Komiks Návštěva výstav Vizuálně obrazné vyjádření – fotografie, film, televize, reklama Současná oděvní kultura, mládež a odívání
pokrytí průřezových témat MuV KD MeV IVMSR , VAMS OSV RSP , K	

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- umí plánovat a organizovat svoji práci
- je schopen samostatně pozorovat a experimentovat

Kompetence k řešení problémů

- promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti
- uvědomuje si zodpovědnost za své jednání

Kompetence komunikativní

- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- podílí se svým přístupem na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích a svátcích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti

DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ PRÁCE

výstupy	učivo
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Užití dekorativní a prostorové práce

ČLOVĚK

výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Člověk

VÁNOCE, VELIKONOCE

výstupy	učivo
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vánoce, Velikonoce

MALBA

výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Malba

ČÍM DĚTI ŽIJÍ

výstupy	učivo
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly	Čím děti žijí

a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	
pokrytí průřezových témat OSV PL	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Výtvarné umění

ZOBRAZENÍ REALITY

výstupy	učivo
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Zobrazení reality

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK, LIDSKÉ TĚLO

výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Člověk, lidské tělo

LIDOVÁ TVORBA

výstupy	učivo
vybírání, kombinuje a vytváří	Lidová tvorba

prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	
--	--

ČÍM DĚTI ŽIJÍ

výstupy	učivo
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Čím děti žijí - uplatňování subjektivity ilustrace
pokrytí průřezových témat OSV, PL	

PRÁCE S TEXTILNÍM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Práce s textilním a jiným výtvarným materiálem
pokrytí průřezových témat OSV, K	

EXPERIMENT

výstupy	učivo
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Experiment

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Výtvarné umění

MALBA

výstupy	učivo
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Malba

PROJEKTOVÁ PRÁCE

výstupy	učivo
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Samostatná práce - projekt: týmová práce na zvolené téma (např. naše třída, škola, vesnice, školní výlet), prezentace projektu.
pokrytí průřezových témat MeV TMS OSV K	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**GRAFICKÉ TECHNIKY**

výstupy	učivo
- orientuje se v grafických technikách - uplatní jednoduché grafické techniky (koláž, grafity) pro vyjádření skutečnosti nebo svých představ	Grafické techniky

TECHNICKÁ KRESBA

výstupy	učivo
vytvoří na základě vnímání a pozorování předmětů a přístrojů denní potřeby grafickou podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů	Technická kresba

PRÁCE S PROSTOREM

výstupy	učivo
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Práce s prostorem

REKLAMA A PROPAGACE

výstupy	učivo
začíná se orientovat v oblasti propagační grafiky	Reklama a propagační prostředky
pokrytí průřezových témat OSV, K	

VÁNOCE A VELIKONOCE

výstupy	učivo
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Vánoce a Velikonoce

MALBA

výstupy	učivo
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly	Malba - aktuální událost

a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	
---	--

ČLOVĚK

výstupy	učivo
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Člověk

DĚJINY

výstupy	učivo
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Dějiny výtvarného umění

PROJEKTOVÁ VÝUKA

výstupy	učivo
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Projekt
pokrytí průřezových témat MeV, PRT, OSV K , KaK	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - uplatňuje vlastní pocity a prožitky - používá aktivní vizuálně obrazné vyjádření - je seznámen se základními pojmy ve výtvarné výchově	

- osvojil si základní zákonitosti při používání různých výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů:

- aplikuje kritické myšlení při zhodnocení vlastní práce
- tvořivě přistupuje k práci při řešení výtvarných úkolů
- vyhledává postupy a promýšlí techniky vhodné k řešení výtvarných problémů
- využívá vlastní vnímání reality při výběru vhodných prostředků pro její vyjádření

Kompetence komunikativní:

- zapojuje se do diskuse nad výtvarným dílem, k obhajobě vlastního názoru
- respektuje názory druhých
- pojmenovává svoji vnitřní potřebu vlastního vyjádření
- využívá své komunikativní dovednosti při spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině
- vzájemně spolupracuje se spolužáky a pomáhá jim
- respektuje odlišné vizuálně obrazné vyjádření svých spolužáků
- respektuje různá hlediska a pracovní postupy svých spolužáků

Kompetence občanské:

- vytváří si vztah k výtvarným dílům, má zájem o výtvarné umění
- je seznámen s problematikou výtvarné kultury a vývojem výtvarného umění
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám
- chápe výtvarné umění jako neoddělitelnou součást lidské existence

Kompetence pracovní:

- vytváří si návyky a dovedností při výtvarných činnostech
- umí si zorganizovat vlastní práci i práci ve skupině
- osvojil si pracovní postupy jednotlivých výtvarných technik
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- dbá na úklid pomůcek a vlastního pracoviště

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE V UČEBNĚ

výstupy	učivo
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem	Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce.

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
• zná základní typografická pravidla • zná základní pravidla webdesignu • zná rozdíl mezi rastrovými a vektorovými editory	Rozdíly mezi vektorovými a rastrovými grafickými editory Základy typografie (základní informace o tvorbě fontů písma, logotypech, apod.) Základní informace o sazbě, DTP Barvy, nastavení, úpravy Webdesign

RASTROVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • ovládá práci v rastrových editorech	Základy práce v rastrových programech: - práce s obrázky a fotografiemi.

VEKTOROVÝ EDITOR

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • ovládá základní práci ve vektorových editorech	Vektorový grafický editor (Zoner Callisto): - prvky vektorové grafiky, - pracovní prostředí vektorového editoru (panely nástrojů, rolety, galerie, palety barev, pracovní plocha, vodící linky), - práce v hladinách, - práce s křivkami, - práce s geometrickými tvary, - práce s textem, - práce s objekty.

EDITOR PRO ANIMACE

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • zná základní principy animace	Základní principy animace Základy práce v programu pro animaci (Zoner Gif Animátor)

PROJEKT

výstupy	učivo
• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Projekt = vytvoření ve vektorovém editoru : - obrázku, - loga, - přáníčka, - přebal na CD/DVD, - letáku - plakátek, pozvánka, reklamní leták, - krabička na dárek - návrh, nakreslení v editoru, výrobek. Projekt = tvorba jednoduché animace v programu pro animace. Projekt = tvorba třídního tabla.
Klíčové kompetence Kompetence k učení - užívá správnou terminologii - získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě; Kompetence k řešení problémů - umí vyhledat potřebné informace na internetu - samostatně zpracuje projekt na zadané téma Kompetence komunikativní - umí účinně využívat různé způsoby komunikace prostřednictvím ICT a Internetu; - zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu; Kompetence sociální a personální - umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten	

pomoc spolužákovi nabídnout a poskytnout;

- účinně se zapojuje do skupinové práce

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;
- získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s grafickými programy se může stát základem pro žákovu rozhodování o volbě profesní orientace

4.7.3. Estetická výchova

Vzdělávací obor Estetická výchova se vyučuje v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávací obor Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vznikl sloučením vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy a oblasti Člověk a svět práce. Byla dodržena hodinová dotace a vzdělávací obsah splňuje výstupy. Sloučení těchto předmětů umožňuje lépe uplatňovat mezipředmětové vztahy a citlivěji reagovat na tvůrčí atmosféru ve třídě.

Také organizační zajištění se jeví jako výhodnější pro žáky i učitele. Výuka bude probíhat v kmenové třídě.

Estetická výchova postihuje tvůrčí a pracovní činnosti. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a invenci. Vedou k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Tento vzdělávací obor je úzce spjat s ostatními předměty.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	2	2	0	0	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	nepovinný	nepovinný	nepovinný
dotace skupiny					

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,	Tematické práce

tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	Výtvarné osvojování věcí a přírody Práce s barvou. Modelování a organizace prostoru Dekoratивní práce Výtvarné umění a životní prostředí
pokrytí průřezových témat OSV K	

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy • zvládá elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi • provádí pozorování přírody • zná základy stolování, dodržuje pravidla hygieny • zná základy péče o pokojové rostliny	Práce s papírem Práce s drobným materiálem Práce s textilem Konstrukční činnosti Pěstitelské činnosti Příprava pokrmů
pokrytí průřezových témat MeV PRT	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	Tématické práce Výtvarné osvojování věcí a přírody Práce s barvou. Modelování a organizace prostoru Dekoratивní práce Výtvarné umění a životní prostředí
pokrytí průřezových témat OSV K	

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- umí zasít semena - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a	Práce s papírem Práce s drobným materiálem Práce s textilem Konstrukční činnosti

činnosti se stavebnicemi • provádí pozorování přírody • pečuje o nenáročné rostliny • připraví jednoduchou tabuli pro stolování	Pěstitelské činnosti Příprava pokrmů
pokrytí průřezových témat MeV PRT	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - umí organizovat svoji práci - umí vyhledat potřebné informace (z přírody, encyklopedie, internetu.) - snaží se postřehnout podstatu informací - je schopen samostatně pozorovat a experimentovat Kompetence k řešení problémů: - uvědomuje si zodpovědnost za své jednání - promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce Kompetence komunikativní - umí kriticky zhodnotit výsledky své práce - kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory - zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze Kompetence sociální a personální - spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce - podílí se svým přístupem na vytváření příjemné atmosféry ve třídě - v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá Kompetence občanská - respektuje druhé a váží si jejich hodnot - je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy - má povědomí o tradicích, svátcích, významných dnech Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně - pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých	

4.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem o osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání

žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu.

Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Obsahuje část učiva z původního předmětu Rodinná výchova, rozvíjí u žáků zodpovědnost za své zdraví.

ročník	6. ročník	8. ročník
dotace	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI

výstupy	učivo
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
pokrytí průřezových témat MuV LV OSV SaS , SRaSO , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu;	- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví -

dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých poruchy pohlavní identity
pokrytí průřezových témat OSV HPPE	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim dne - ochrana před přenosnými základními cestami přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
pokrytí průřezových témat OSV PH	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
• dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se	- stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k

zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	posilování duševní odolnosti - auto-destruktivní závislosti –psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
pokrytí průřezových témat OSV SaS	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

výstupy	učivo
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice	- výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví

zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavě (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)
--	--

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
• dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče - auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní

sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
--	---

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	učivo
• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	- sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí - utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog,

	efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního chování a jednání
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - na základě získaných poznatků je schopen vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu, - samostatně nebo ve skupině vyhledává nové poznatky, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a těmi dříve získanými, Kompetence k řešení problémů: - na základě svých zkušeností hledá nová řešení aktuálně zadaných úkolů, - aktivně ověřuje správnost svých výsledků, Kompetence komunikativní: - komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů, - prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb, Kompetence sociální a personální: - pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky, - aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů Kompetence občanské: - respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla, - chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého, Kompetence pracovní: - dokáže chránit své zdraví a pracovat v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly, - vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí	

4.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně
- tělesná výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a zdraví
- vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých

forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

- žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v dostatečně vybavené hale, na hřišti v areálu školy, užívá sokolské a fotbalové hřiště, kde improvizuje atletické disciplíny, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu, na dopravním hřišti.

- v úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova na 2. stupni navazuje na obsah učiva prvního stupně a dále je rozvíjí a upevňuje dobré návyky žáků.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci jsou na hodiny TV na 2. stupni rozděleni dle pohlaví, zvláště chlapci a zvláště děvčata. Dle počtu žáků ve třídách se mohou spojovat na hodiny TV žáci dvou po sobě následujících ročníků / např. děvčata 6. a 7. ročníku/.

Výuka probíhá dle ročního období a počasí buď na hřišti, ve sportovní hale nebo ve volné přírodě.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denní režimu

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Poznatky z TV a sportu Příprava ke sportovnímu výkonu Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přirazem cvičení s náčiním Atletika běžecská abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky z místa hod míčkem

	Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal Turistika Plavání Bruslení
pokrytí průřezových témat OSV PL	

UČENÍ

výstupy	učivo
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Tělocvičné pojmy Komunikace v Tv Vztah ke sportu Zásady jednání a chování fair play

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Poznatky z TV a sportu Příprava ke sportovnímu výkonu Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika akrobacie - pády vzad pády stranou kotoul vpřed přeskok – lavička kladina – chůze bez dopomoci šplh o tyči s přírazem cvičení s náčiním Atletika

osvojované činnosti a její organizaci	běžecská abeceda rychlé běhy vytrvalostní běh běh v terénu skok do dálky s rozběhem hod míčkem bez rozběhu Sportovní hry minifotbal vybíjená minikošíková florbal Turistika Bruslení Plavání
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , KaK , ŘPRD	

UČENÍ

výstupy	učivo
využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	Tělocvičné pojmy Komunikace v Tv Vztah ke sportu Zásady jednání a chování fair play

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Poznatky z TV a sportu Příprava ke sportovnímu výkonu Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika akrobacie přeskok kladina šplh

• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostorech školy	Rytmická a kondiční gymnastika Atletika běh skok daleký skok vysoký hod Sportovní hry minifotbal vybíjená minibasketbal miniházená florbal minisoftbal Plavání Bruslení
pokrytí průřezových témat OSV PH	

UČENÍ

výstupy	učivo
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostorech školy	Tělocvičné pojmy Komunikace v Tv Vztah ke sportu Zásady jednání a chování fair play
Klíčové kompetence Kompetence k učení - poznává zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, - získávají orientace v základních názorech na zdraví - chápe zdraví, zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví Kompetence k řešení problémů - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím - poznává postupy ke zvyšování zdatnosti - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti Kompetence komunikativní - vyjadřuje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, - vyjadřuje svůj názor, Kompetence sociální a personální - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese - vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry Kompetence pracovní - aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Poznatky z TV a sportu Příprava ke sportovnímu výkonu Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy • iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně • prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika akrobacie přeskok kladina šplh Rytmická a kondiční gymnastika Atletika běh skok daleký hod Sportovní hry minifotbal vybíjená minibasketbal miniházená florbal minisoftbal Plavání Bruslení Jízda na kole

pokrytí průřezových témat
OSV,
HPPE

UČENÍ

výstupy	učivo
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Tělocvičné pojmy Komunikace v Tv Vztah ke sportu Zásady jednání a chování fair play

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Poznatky z TV a sportu Příprava ke sportovnímu výkonu Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení Gymnastika akrobacie přeskok kladina šplh Rytmická a kondiční gymnastika Atletika běh skok daleký hod Sportovní hry minifotbal vybíjená minibasketbal miniházená florbal minisoftbal přehazovaná Bruslení
pokrytí průřezových témat OSV, SRaSO	

UČENÍ

výstupy	učivo
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Tělocvičné pojmy Komunikace v Tv Vztah ke sportu Zásady jednání a chování fair play

• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením • jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví Kompetence k řešení problémů - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své zdatnosti; - zná postupy ke zvyšování zdatnosti, zkouší navrhnout další postupy - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti Kompetence komunikativní - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - umí vyjadřovat svůj názor, sdělit se zdravotním problémem Kompetence sociální a personální - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese - vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, úspěchy a prohry Kompetence pracovní - aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu , - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
pokrytí průřezových témat OSV RSP , SaS , SRaSO , PH , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

oslabení <i>pokud má žák nějaké oslabení</i>	SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - oslabení podpůrně pohybového systému (A) - poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchač stereotyp - oslabení vnitřních orgánů (B) - oslabení oběhového a dýchač systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchač svalů; hrudní a brániční dýhání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy - oslabení smyslových a nervových funkcí (C) - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchač systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO	

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ JEJICH ÚROVEŇ

výstupy	učivo
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí vede si tabulku výkonů, dokáže své výkony hodnotit a porovnávat	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dohodne se na spolupráci i jednoduché	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a

taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování
--	---

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, hod míčkem nebo granátem - sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - děvčata - odbíjená, pálkovaná, ringo, florbal - hoši - kopaná, basketbal, florbal, ringo - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění

	vody, potraviny, tepla - lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku - formou lyžařského výcviku, - běžecké lyžování, lyžařská turistika - dle sněhových podmínek, - bruslení
--	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • sleduje určené prvky pohybové	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate

činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí, štafetový běh - sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, - lyžování, snowboarding, bruslení, běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku- formou zimního sportovního dne
--	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky a do výšky, hod granátem, vrh koulí - sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - lyžování, snowboarding, bruslení, běžecké lyžování, lyžařská turistika - dle sněhových podmínek
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví Kompetence k řešení problémů - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své zdatnosti; - zná postupy ke zvyšování zdatnosti, zkouší navrhnout další postupy - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti Kompetence komunikativní - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - vyjadřuje svůj názor, svěří se se zdravotním problémem Kompetence sociální a personální - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese - vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry Kompetence pracovní - aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví	

4.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům

(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.9.1. Pracovní činnosti

Časové vymezení předmětu

V 1. a 2. ročníku je obor integrován do předmětu Estetická výchova.

3. ročník 1 hodina týdně

4. ročník 1 hodina týdně

5. ročník 1 hodina týdně

Dle počtu žáků ve třídách je možné, že bude výuka tohoto předmětu realizována sloučením dvou ročníků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Při pracovních činnostech uplatňují tvořivost a vlastní nápady.

ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy	práce s drobným materiálem poznávání vlastností materiálu vhodné pracovní pomůcky a nástroje, bezpečnost práce s nimi lidové zvyky, tradice a řemesla jednoduché pracovní operace a postupy: překládání, přestřihání, vytrhávání, skládání, slepování, nalepování, práce se šablonou, navlékání, opracování a třídění materiálu, navlékání jehly, udělání uzlu, stříhání textilií, přišívání knoflíků, přední a zadní steh, zapošíť,

pokrytí průřezových témat
OSV
SRaSO , K , KaK

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
- pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	konstrukční činnosti práce se stavebnicí (plošná, prostorová, konstrukční) práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
pokrytí průřezových témat MeV PRT OSV SRaSO	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin péče o pokojové rostliny – otírání listů, záливka
pokrytí průřezových témat EV VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - dodržuje pravidla chování při stolování	příprava pokrmů pravidla správného stolování základy společenského chování
Klíčové kompetence Kompetence k učení - učí se plánovat a organizovat svoji práci - je schopen samostatně pozorovat a experimentovat	

Kompetence k řešení problémů

- uvědomuje si zodpovědnost za své jednání
- promýšlí způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti

Kompetence komunikativní

- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- podílí se svým přístupem na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanská

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích a svátcích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

výstupy	učivo
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • za pomoci učitele volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a	bezpečnost práce, organizace pracovního místa, pracovní hygiena zásady první pomoci Práce s drobným materiálem zjišťování vlastností a práce s různým materiálem (papír, textil, modelovací hmota, přírodní materiál) pracovní operace: zdokonalování již osvojených pracovních operací a postupů, děrování, skládání složitějších výrobků, vystřihování, různé druhy stehů, tkaní, další techniky dle možností seznámení s lidovými zvyky, řemesly a tradicemi rozeznává a pojmenovává pracovní pomůcky, umí s nimi zacházet s ohledem na bezpečnost

bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	práce
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , K	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	práce s různými stavebnicemi dle možností žáka samostatná práce s návodem nebo předlohou
pokrytí průřezových témat OSV KaK , ŘPRD	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
• pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, druhy půdy, výživa rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti pěstování pokojových rostlin – přesazování, zalévání seznámení s rostlinami jedovatými, obsahujícími alergeny a drogy
pokrytí průřezových témat EV VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - připraví samostatně jednoduchý pokrm	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování výběr, nákup a skladování potravin vhodné pomůcky a náčiní dodržování hygieny

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

výstupy	učivo
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	práce s daným materiálem, využívání a zkoumání vlastností materiálu jednoduché pracovní postupy – děrování, polepování, různé druhy stehů, vystřihování, modelování, seznámení s lidovými tradicemi a řemesly, jednoduché řemeslné postupy – malování kraslic, práce s lýkem, drátování druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ke zpracování různých druhů materiálů poučení o bezpečnosti práce, uspořádání pomůcek na pracovním stole pracovní hygiena první pomoc při zranění - základy
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , K , KaK	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
provádí při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí, montáž, demontáž, složitější stavebnicové prvky

jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	práce s návodem, puzzle
pokrytí průřezových témat MeV PRT, OSV SRaSO , KaK	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	práce s rostlinami, rychlení rostlin, pokusy, zápis pozorování péče o pokojové rostliny přesazování pokojových rostlin, vhodné nářadí při práci
pokrytí průřezových témat EV, VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Jednoduchý pokrm ze studené kuchyně pravidla stolování ve školní jídelně a v restauracích (stolování na škole v přírodě) základní vybavení kuchyně bezpečnost a hygiena práce

pokrytí průřezových témat
OSV
KaK

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák se učí plánovat a organizovat svoji práci
- je schopen samostatně pozorovat a experimentovat
- snaží se vyjadřovat pomocí obecně užívaných termínů

Kompetence k řešení problémů

- žák si uvědomuje zodpovědnost za své jednání
- promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze
- snaží se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- podílí se svým přístupem na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanská

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- žák je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích a svátcích
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých
- dodržuje vymezená pravidla.

4.9.2. práce s technickými materiály

Práce s technickými materiály Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ byl na základě materiálně technických podmínek naší školy zaveden tematický okruh „Práce s technickými materiály“ jako vyučovací předmět.

Tento vyučovací předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost.

Vyučovací předmět „Práce s technickými materiály“ je zaveden v 7. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně.

Výuka probíhá ve školní dílně.

ročník	7. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ŘÁD ŠKOLNÍ DÍLNY

výstupy	učivo
dodržuje řád školní dílny	řád školní dílny

BEZPEČNOST A HYGIENA

výstupy	učivo
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena práce v dílnách

TECHNICKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technický výkres

PRÁCE SE DŘEVEM

výstupy	učivo
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	práce se dřevem

PRÁCE S KOVEM

výstupy	učivo
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	práce s kovem

PRÁCE S PLASTY A KOMPOZITY

výstupy	učivo
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím;	práce s plasty a kompozity (sklolaminát)
Klíčové kompetence Kompetence k učení - užívá správnou terminologii a názvosloví - získané vědomosti propojuje s poznatky z fyziky a chemie a dalších předmětů - získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě Kompetence k řešení problémů - promýšlí a plánuje nejvhodnější postup pro řešení zadaného technického úkolu - při řešení nových problémů aplikuje již osvědčené způsoby řešení obdobných úloh - umí vyhledat potřebné informace v odborné literatuře nebo na internetu Kompetence komunikativní - rozumí jednoduchému technickému výkresu - umí vysvětlit, jak bude při práci postupovat a logicky tento postup zdůvodnit Kompetence sociální a personální - umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci; rovněž je ochoten pomoc spolužákovi nabídnout a poskytnout - při plnění skupinových úkolů umí žák účinně spolupracovat se spolužáky Kompetence občanské - učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny - třídí odpady a je si vědom významu tohoto svého počínání - zachází se svěřenými pomůckami šetrně a respektuje tak princip společného vlastnictví	

Kompetence pracovní

- udržuje pořádek na pracovišti a při práci dodržuje pravidla bezpečnosti práce získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s technickými materiály se může stát základem pro žákovu rozhodování o volbě profesní orientace

4.9.3. Volba povolání

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět volba povolání si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení.

Předmět volba povolání se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělání je zaměřeno na

- získání dovedností spojených se sebepoznáním a využitím vědomostí
- uvědomování si vlastní zodpovědnosti při rozhodování
- osvojení základních prvků techniky a strategie akčního plánování
- pochopení jak realisticky hodnotit své silné a slabé stránky
- seznámení se s charakteristikami frekventovaných povolání, s jejich učebními plány
- vyhledávání, hodnocení a využívání informací důležitých při volbě budoucího profesního zaměření
- získání dovedností, které lze využít v zátěžových životních situacích spojených s přechodem ze základní školy na střední
- získání dovedností spojených s orientací se na trhu práce

Předmětem se prolínají průřezová témata

OSV – pomáhá porozumět sobě samému a druhým

VDO – vede k asertivnímu jednání, rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku

EGS – rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí

MV – napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou

EV – vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

MV – přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace

ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOLBA POVOLÁNÍ

výstupy	učivo
• samostatně vyhledává potřebné informace, orientuje se v tabulkách a	- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností;

grafech zaměstnanosti • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání sebecpznání zdravotní stav charakterové typy temperament technika sebepoznávání akční plánování typy akčních plánů akční plánování jako významná pomůcka při rozhodování seznámení s nejfrekventovanějšími profesemi pomocí videozáznamů z ÚP práce s materiály získanými z ÚP práce s materiály získanými ze SŠ vyhledání informací na internetu materiály z ÚP
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS OSV RSP , SaS , SRaSO , PH , PL , MV , Ko , KaK	

VOLBA POVOLÁNÍ

výstupy	učivo
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • analyzuje etické aspekty různých životních situací	adaptace na životní změny informace získané z ÚP, videozáznamy z ÚP informace z ÚP, PPP, tisku a internetu akční plánování sepsat jazykově, stylisticky a graficky vhodně upravený úřední dopis vytvářet modelové situace (stručně a věcně odpovědět na inzerát, nabízející uplatnění v určitém povolání a sestavit vlastní dostatečně atraktivní inzerát) v úředním styku kultivovaně vystupovat, projevovat žádoucí sociální dovednosti a dbát na vhodnou úpravu svého zevnějšku při rozhovoru s budoucím zaměstnavatelem klást vhodné otázky a snažit se rozumně a správně odpovídat na předpokládané otázky informace z ÚP (možnosti rekvalifikace) zákoník práce - trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

pokrytí průřezových témat

MuV

LV

VMEGS

JE

MeV

KČPPMS

VDO

OOS

OSV

SRaSO

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- využívá získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi,
- je schopen hodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů:

- na základě nově získaných informací (encyklopedie, internet) hledá nová řešení zadaných úkolů,
- využívá nově získaných postupů při řešení problémů z praxe

Kompetence komunikativní:

- komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů,
- prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb,

Kompetence sociální a personální:

- pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky,
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů
- pomáhá slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného úkolu

Kompetence občanské:

- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla,
- chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého,

Kompetence pracovní:

- svědomitě vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4.10. Doplnující vzdělávací obory

4.10.1. Cvičení z českého jazyka

Cvičení z českého jazyka je vyučováno jako povinně volitelný předmět v 7. ročníku, vždy po 1 hodině týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo v počítačové učebně. Učivo je zaměřeno na procvičování základního učiva a jsou zařazeny prvky dramatické výchovy.

ročník	7. ročník	8. ročník
dotace	0 + 1	0
povinnost (skupina)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
dotace skupiny		

7. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (hodnotící), prožitkové - naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové - mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse - písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, pozvánka, charakteristika)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti - slovní zásoba a tvoření slov - význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - skladba - stavba textu - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický - obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové),

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
- uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí - prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ - psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace - herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, prezentace, hodnocení PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY - náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování - dramatická situace, příběh - řazení situací v časové následnosti - inscenační prostředky a postupy ; přednes - komunikace s divákem - prezentace RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ - základní divadelní druhy - činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyhledá, třídí a využívá informace z různých zdrojů
- portfolio své četby doplňuje o tituly náročnějších děl a různých žánrů
- je schopen vlastní literární tvorby

Kompetence k řešení problémů

- samostatně pracuje s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji
- při realizaci etnografických exkurzí volí efektivní řešení z různých variant

Kompetence komunikativní

- prakticky využívá osvojené komunikační dovednosti
- v diskusi uplatňuje vlastní názory, argumentuje, koriguje svoje stanoviska a vhodně reaguje na názory jiných
- spolupracuje se školními médii, tvoří příspěvky a zapojuje se tak do života školy

Kompetence sociální a personální

- osvojil si pravidla pro vystupování na veřejnosti, dodržuje a respektuje je
- tvoří a prezentuje řečnická cvičení a získává sebedůvěru pro vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské

- čte hodnotné texty, které přibližují význam české literatury jako kulturního dědictví národa
- tvoří příspěvky pro místní média a zapojuje se tak aktivně do života obce

Kompetence pracovní

- ve slohových úlohách uvažuje o svém budoucím povolání
- pro úspěšné absolvování pohovoru si umí napsat životopis, žádost a dopis

4.10.2. Cvičení z matematiky

Cvičení z matematiky - II. stupeň

Cvičení z matematiky bývá vyučováno jako povinně volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku, vždy po 1 hodině týdně. Záleží vždy na skladbě volitelných předmětů v daném školním roce a ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Učivo je zaměřeno jednak na docvičování základního učiva z matematiky, na doučování a procvičení učiva matematiky z nižších ročníků, ale i matematiku z praxe (např. finanční gramotnost, statistika, grafické zpracování dotazníkového šetření, ...). Je dána možnost žákům zvolit si učivo podle svého zájmu. Součástí učiva je i zpracování projektu podle pracovních sešitů z matematiky.

7. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
- provádí základní početní operace v oboru desetinných, celých a racionálních čísel - účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část	Desetinná čísla všechny početní operace a vlastnosti Celá čísla jednoduché početní operace s celými čísly aplikace znalostí o celých záporných číslech na čísla desetinná Racionální čísla jednoduché početní operace s kladnými i zápornými racionálními čísly

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost procvičování trojčlenky práce s daty, tabulkou a grafem

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
- vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů - vypočítá objem a povrch hranolu - zvládá konstrukci základních rovinných útvarů	Trojúhelník konstrukce trojúhelníků postup konstrukce výšky a těžnice obvod a obsah trojúhelníku Rovnoběžník konstrukce rovnoběžníku obvod a obsah rovnoběžníku Lichoběžník konstrukce lichoběžníku obvod a obsah lichoběžníku Kolmý hranol procvičování konstrukce kolmých hranolů tvorba sítí hranolu povrch hranolu objem hranolu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
využití matematického aparátu daného ročníku ke zpracování samostatného projektu	Samostatné projekty projekty na základě zadání v pracovních sešitech z matematiky

8. ROČNÍK)**ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

výstupy	učivo
- provádí základní početní operace v oboru celých a racionálních čísel - účelně využívá kalkulátor - užívá ve výpočtech třetí mocninu a odmocninu - užívá Pythagorovu větu v rovině i v prostoru - zvládá jednoduché početní operace s celistvými algebraickými výrazy - řeší reálnou situaci pomocí rovnice	- Celá čísla jednoduché početní operace s celými čísly aplikace znalostí o celých záporných číslech na čísla desetinná - Racionální čísla jednoduché početní operace s kladnými i zápornými racionálními čísly - Pythagorova věta a především její užití v praxi - Algebraický výraz třetí mocnina a odmocnina mocniny s přirozeným mocnitelem procvičování základního učiva výrazů podle potřeb žáků - Lineární rovnice a slovní úlohy procvičení ekvivalentních úprav spolehlivé zvládnutí řešení jednoduchých rovnic a slovních úloh

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
- samostatně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z literatury, denního tisku a internetu - odhalí funkční vztahy v textu úlohy, řeší úlohy s využitím funkčních vztahů, vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace	Užití diagramů sloupcový a kruhový diagram četnost slovní úlohy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
- využívá potřebnou matematickou symboliku - umí aplikovat vzorce pro obsah kruhu a obvod kružnice v praxi - užívá Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách	Kruh, kružnice výpočet obvodu a obsahu ve slovních úlohách konstruktivní využití Thaletovy kružnice

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
využití matematického aparátu daného ročníku ke zpracování samostatného projektu	Samostatné projekty projekty na základě zadání v pracovních sešitech z matematiky

9. ROČNÍK**ČÍSLO A PROMĚNNÁ**

výstupy	učivo
- orientuje se v jednotlivých číselných oborech a vztazích mezi nimi - řeší jednoduché úlohy z praxe - objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací období, daň, inflace) - vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku - získá základní informace o půjčkách a úvěrech - řeší aplikační úlohy na procenta	- Početní operace s reálnými čísly - Finanční matematika základní pojmy – DPH, daň, úrok, úroková míra, kapitál, penále, roční úroková míra, dlužník, věřitel peníze a inflace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
vysvětlí základní statistické pojmy a používá je	Základy statistiky základní statistické pojmy – statistický

• určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián • provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění • účelně využívá tabulkový kalkulátor, výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí • v tabulkovém kalkulátoru vytváří grafy, k prezentaci dat volí vhodný typ grafu	soubor, statistická jednotka, znak, hodnota znaku, četnost, relativní četnost aritmetický průměr, modus, medián statistické šetření diagramy
---	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
• na základě podobnosti definuje funkce $\sin$, $\cos$, $\tan$, $\cot$ • umí aplikovat goniometrické funkce ve slovních úlohách	• Goniometrické funkce

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
• využití matematického aparátu daného ročníku ke zpracování samostatného projektu	Samostatné projekty projekty na základě zadání v pracovních sešitech z matematiky
Klíčové kompetence Kompetence k učení: – osvojí si základní matematické pojmy a vztahy – vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování – rozvíjí svou představivost – používá metodu řízeného experimentu – pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu – řeší slovní úlohy a příklady z praxe – využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování Kompetence k řešení problémů: – analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému – samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické a empirické postupy	

- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své logické myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii a matematický jazykový aparát
- čte slovní úlohy s porozuměním
- správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
- prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhájí vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých matematických znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje matematiku v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá matematické znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulačtor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.10.3. Finanční gramotnost

Předmět Finanční gramotnost je vyučován jako povinný předmět v 9. ročníku s dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě a v počítačové učebně.

Výuka se zaměřuje především na rozvíjení samostatného zodpovědného rozhodování ve finanční oblasti, žák by si měl uvědomit, že znalost finanční problematiky mu pomáhá při řešení běžných životních situací a zvyšuje kvalitu jeho života.

Obečným cílem tématu finanční gramotnosti je vzdělat finančně gramotného občana, který se orientuje v současném finančním světě a dosáhne patřičných znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných k tomu, aby dokázal finančně zabezpečit sebe a své nejbližší, popřípadě mu umožní vlastní podnikání.

9. ROČNÍK

PENÍZE, MĚNA, CENA, INFLACE

výstupy	učivo
• na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Co jsou to peníze; Hotovostní a bezhotovostní peníze; Hotovostní a bezhotovostní placení – poštovní poukázky, SIPO, účet, inkaso; Měna – co je to měna, valuty, devizy, kurzovní lístek; Cena – trh, nabídka, poptávka, tvorba ceny, způsob stanovení ceny; Inflace

HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
• sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu • vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Co je to rozpočet – osobní rozpočet, rozpočet domácnosti, příjmy domácího rozpočtu, výdaje domácího rozpočtu, sestavení domácího rozpočtu; Typy rozpočtů – vrovnaný rozpočet, přebytkový rozpočet, schodkový rozpočet; Co je to rozvaha – majetek, závazky, sestavení rozvahy; Domácí finance; Práva spotřebitelů – reklamace spotřebního zboží, reklamace potravin, dohled nad ochranou spotřebitele, nekalé obchodní praktiky

FINANČNÍ PRODUKTY

výstupy	učivo
• uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) • uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) • vysvětlí význam úroku placeného a přijatého • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Finanční trh a produkt; Toky peněz ve finančních produktech – výnos u produktů k ukládání peněz (vklad, úrok, úroková míra, poplatek, výnos, částka na účtu), náklady u produktů k půjčování peněz (úvěr, půjčená částka, RPSN, celkové náklady na úvěr); Finanční produkty – běžný účet, spořicí účet, termínovaný vklad, vkladní knížky, stavební spoření, penzijní připojištění, akcie, podílové listy, dluhopisy, hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr, osobní půjčka, kreditní karty, finanční leasing, splátkový prodej; Pojištění – co je to pojištění, druhy pojištění;

	Finanční plánování
Klíčové kompetence Kompetence k učení: – osvojí si základní pojmy a vztahy ze světa financí – vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování – rozvíjí svou představivost – používá metodu řízeného experimentu – pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu – řeší slovní úlohy a příklady z praxe – využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování Kompetence k řešení problémů: – analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému – samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické, finanční a empirické postupy – odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám – na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své finanční myšlení – tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací – osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému Kompetence komunikativní: – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu – používá odbornou terminologii – čte slovní úlohy s porozuměním – správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky – prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí – zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje – vhodně využívá ICT Kompetence sociální a personální: – účinně spolupracuje ve skupině – podílí se na vytváření pravidel práce v týmu – obhájí vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací – pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce – podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých finančních znalostí a dovedností Kompetence občanské: – uplatňuje finanční gramotnost v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, matematika, statistika, ...) – zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)	

Kompetence pracovní:

- využívá své znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie efektivně si plánuje plnění úkolů

4.10.4. Sportovní a pohybová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Sportovní a pohybová výchova bývá vyučována jako povinně volitelný předmět v některém z ročníků 2. stupně, 1 hodinu týdně. Záleží vždy na skladbě volitelných předmětů v daném školním roce a ročníku. Výuka probíhá v kulturních a sportovních zařízeních obce Křenovice, někdy v kmenových třídách a také v přírodě (lyžování, bruslení).

Předmět sportovní a pohybová výchova směřuje žáky na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Cílem je získání kladného vztahu k pohybovým aktivitám a získání celoživotní potřeby pohybových aktivit.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

8. A 9 ROČNÍK **DOTACE: 0+1, POVINNÝ**

SPORTOVNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
Žák : volí odpovídající oblečení pro vybrané pohybové činnosti, správně používá terminologii, zvládá techniku vybraných sportovních her, zná pravidla jednotlivých her, zvládá organizaci a řízení herních činností,	přehazovaná, ringo, odbíjená florbal fotbal basketbal házená raketové sporty – badminton, stolní tenis

umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti, dodržuje pravidla fair play, dokáže zorganizovat školní turnaj, zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, rozvíjí zdravou soutěživost, dbá na čestnost a spravedlnost zná základní taneční kroky seznámí se s párovými tanci je schopen prezentovat naučené sestavy na veřejnosti – předtančení školní ples, školní akademie apod. respektuje základy společenského chování při společenských akcích	cyklistika bruslení, lední hokej lyžování – sjezdové i běžecké plavání – dle možností pochod, polka, $\frac{3}{4}$ rytmus – valčík, polonéza moderní tance lidové tance
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kooperační a kompetice ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: PŘ (8. ročník): Biologie člověka, Vo, Tv Z: PŘ (8. ročník): Biologie člověka, Vo, Tv	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví Kompetence k řešení problémů - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své pohybové zdatnosti; - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti Kompetence komunikativní - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - vyjadřuje svůj názor, svěřá se se zdravotním problémem Kompetence sociální a personální - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese	

- vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry

Kompetence pracovní

- aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy

5. Školní projekty

5.1. Environmentální výchova

Cíle projektu:

Hlavním cílem projektu je vytváření klíčových kompetencí, ale také bližší seznámení žáků s problematikou environmentální výchovy netradičními formami výuky.

Dlouhodobým cílem projektu je utvářet a rozvíjet klíčové kompetence v těchto aspektech:

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace, hledat cesty k jejich pochopení, propojení a systematizaci,
- nalézat využití závěrů učebních činností.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, rozpoznávat jejich shodné, podobné a odlišné znaky a využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení,
- samostatně řešit problémy související s tématem projektu, používat logické a empirické postupy.

Kompetence komunikativní

- seznámit se s různými typy záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků /výklad průvodce, popisné tabule na naučných stezkách, popisy zvířat v ZOO/ a porozumět jim.

Kompetence sociální a personální

- osvojit si dovednosti a schopnosti potřebné ke spolupráci ve skupině,
- dokázat diskutovat v pracovní skupině i v celé třídě k danému tématu.

Kompetence pracovní

- aktivně se zapojit k udržování pořádku ve třídě, škole, obci i okolí, chránit životní prostředí.

Cíl projektu ve vztahu k průřezovému tématu Environmentální výchova

Vést děti k aktivní účasti na utváření a udržování životního prostředí, ovlivňovat v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Seznamovat žáky s životem na Zemi pomocí netradičních forem výuky

- návštěvy zoologických zahrad s tematickými exkurzemi,
- terénní práce v blízkém okolí,
- návštěvy muzeí s připravenými expozicemi k tématu ekologické výchovy,
- zpracování skupinových prací na dané téma,
- zajištění fotodokumentace na téma Den Země v naší obci,
- zajištění výtvarné soutěže pro žáky MŠ na téma „Máme rádi zvířata“

Během uvedených programů budou rozvíjeny znalosti průřezového tématu Environmentální výchova ve ŠVP Otevřená škola v těchto bodech:

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k přírodě

Stručný popis současného stavu problematiky, kterou projekt řeší; souvislost projektu s ostatní činností školy nebo s projekty, které škola realizuje

Průřezové téma Environmentální výchova tvoří samostatný předmět na druhém stupni (1 hodina týdně v 6. ročníku) a dále je ve ŠVP Otevřená škola integrováno do několika předmětů. Na prvním stupni především do prvouky a přírodovědy, na druhém stupni do přírodopisu, zeměpisu, chemie, fyziky, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví, tělesné výchovy. Mimo to je vzdělávání v oblasti ekologie zajišťováno již mnoho let spoluprací s ekologickými centry a využíváním nabídek jejich programů /Lipka Brno, Rychta Krásenka/, návštěvami zoologických zahrad s odborným výkladem, využíváme nabídky muzeí k dané tematice.

Škola také úzce a aktivně spolupracuje s obcí a s neziskovými organizacemi, které v obci Křenovice působí. Z tohoto úzkého vztahu také vznikla myšlenka uspořádání akce „Den Země“. Akci bude koordinovat Obec Křenovice, škola se aktivně zapojí dle možností dětí.

Vymezení aktivit, které bude projekt realizovat

Den Země – celoškolní projekt ve spolupráci s obcí a neziskovými organizacemi působícími v obci Křenovice

V rámci Dne Země bude uspořádáno několik akcí (třídnické hodiny pro přiblížení dané tematiky, výtvarné dílny, terénní vycházky...)

V MŠ proběhne výtvarná soutěž na téma „Máme rádi zvířata“ – výtvarné práce budou hodnotit zástupci jednotlivých ročníků ZŠ.

Terénní práce, exkurze, výukové programy

MŠ : Návštěva ZOO Brno s výukovým programem

1. - 5. třída: Návštěva výstavy Dětské muzeum ve spolupráci se zoologickým, botanickým a entomologickým oddělením Moravského zemského muzea. Vybraná interaktivní výstava

1. a 2. třída: Návštěva ZOO Brno s výukovým programem

3. – 5. třída: Návštěva ZOO Lešná s exkurzí pro žáky 1. stupně

6. a 7. třída: Návštěva ZOO Hodonín s komentovanými prohlídkami

8. a 9. třída: Návštěva ZOO Lešná s výukovým programem

1. – 5. třída: Návštěva programu centra ekologické výchovy

6. a 7. třída: Terénní práce Lesní škola Jezírko Soběšice/

8. a 9. třída: Terénní práce Údolí říčky /Komplexní přírodovědně ekologická exkurze. Realizováno střediskem ekologické výchovy Lipka/.

1. stupeň – týdenní pobyt na škole v přírodě

2. stupeň – pětidenní poznávací zájezd po lokalitách ČR (Beskydy, Jeseníky, Orlické hory, Krkonoše). Lokality se budou střídát, v průběhu zájezdu turistika v daných oblastech, poznávací činnost, vypracování úkolů s cílem poznání detailů oblasti, návštěva muzeí a vlastivědných expozic, turistických informačních center apod..

Na konci školního roku budou připraveny jednotlivými žáky 2. stupně prezentace na PC. Ty

budou předvedeny v rámci předmětu přírodopis a zeměpis /dle tématu/ a dále pak rodičům v rámci Dne otevřených dveří.

pokrytí průřezových témat

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

6. Hodnocení žáků školy

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci i zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, ve které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.
- **Výchovnými opatřeními** jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.
Výchovné opatření může udělit ředitel školy nebo třídní učitel.
 - ✓ Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
 - ✓ Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
 - ✓ Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy.
 - ✓ Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu – viz doplněk „Hodnocení chování“.
 - ✓ Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
 - ✓ Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
 - ✓ Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, kterým se posiluje jejich sebeúcta a sebevědomí, navozuje a posiluje se pocit spoluzodpovědnosti za výsledky vzdělávacího procesu. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.
- Konkrétní metody a formy sebehodnocení používá učitel dle vlastního uvážení tak, aby respektovaly věk a úroveň schopností žáků. Sebehodnocení doplňuje a rozšiřuje ostatní formy hodnocení učitelem a klasifikací. Sebehodnocení v písemné formě se uchovává a stává se součástí žákova portfolia.
- Ústní sebehodnocení je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, o písemné sebehodnocení se snažíme:
 - ✓ v hlavních předmětech vždy na konci pololetí
 - ✓ v naukových předmětech alespoň jedenkrát ročně
 - ✓ ve výchovách se písemné sebehodnocení neprovádí
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy a jak bude pokračovat dál. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

Na 1. stupni užíváme těchto metod sebehodnocení :

- ✓ dotazník – např. doplňování smajlíků
- ✓ diskuse mezi učitelem a žákem
- ✓ sebehodnocení v kolektivu vztahující se k určitému tématu, projektu, úkolu ...

Na 2. stupni provádíme sebehodnocení takto:

- ✓ dotazníkem – zvládání kompetencí (na konci roku – s třídním učitelem), který je vložen do žákovy portfolia
- ✓ diskuse, dotazník, volný písemný projev apod. - formu volí vyučující daného předmětu
- ✓ při klasifikaci ústního projevu, zkoušení - vyučující dá prostor žákovi k vyjádření názoru na svůj výkon
- ✓

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

- **Chování žáka** ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Důvodem k udělení sníženého stupně z chování jsou i *neomluvené hodiny*.

- **Výsledky vzdělávání** žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se **v případě použití klasifikace** hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - *výborný*
- 2 - *chvalitebný*
- 3 - *dobrý*
- 4 - *dostatečný*
- 5 - *nedostatečný*

- Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Při hodnocení žáka na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.
- **Celkové hodnocení žáka** se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen (a)

Žák je hodnocen stupněm

prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky o základním vzdělávání,

prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

- Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

- Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- **Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií**

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- ✓ předměty s převahou teoretického zaměření
- ✓ předměty s převahou praktických činností
- ✓ předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci.

Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají *jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika*.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň I (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je

přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole *pracovní vyučování, praktika, základy techniky*.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: *výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.*

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,

- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- ✓ O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- ✓ Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- ✓ Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- ✓ U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- ✓ Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- ✓ Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení

4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného

	přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- ✓ Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
- ✓ Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- ✓ Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- ✓ U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- ✓ Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- ✓ Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- ✓ Klasifikace bývá provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- ✓ Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- ✓ V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- ✓ Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

- ✓ Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- ✓ Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- ✓ Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- ✓ Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- ✓ Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
 - Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
 - Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
 - V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
 - Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.
 - Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR jsou podrobně popsány v § 18 ve vyhlášce č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání.
 - Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Při hodnocení žáka se zvažuje ovládnutí učiva, úroveň myšlení, vyjadřování myšlenek, aplikace vědomostí, zájem o učení, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Výslednou klasifikaci na vysvědčení by měl být hodnocen stav osvojených klíčových kompetencí žákem.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování a různými druhy zkoušek (písemné práce, ústní zkoušení, zpracování prací k danému tématu, úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly, modelové a problémové úkoly, výroba pomůcek, pokusy, projektové a skupinové práce, pohybové,...). Dále lze využít kontrolní písemné práce, vědomostní a dovednostní testy (Cermat, Kalibro, Scio), analýzu výsledků různých činností žáků, konzultace s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Pro objektivní klasifikaci na vysvědčení je třeba, aby žák měl v jednom pololetí tento minimální počet známek: jednodílnová dotace předmětu – 3 známky, dvoudílnová dotace – 5 známek, třídílnová dotace – 7 známek, čtyř a vícehodinová dotace – 9 známek. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkoušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkoušování po vyučování ve sborovnách. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa. (Žáci 1. ročníku jsou nejdříve hodnoceni 1x za měsíc slovně, postupně přechází ke klasifikaci).
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky nebo notýsku - současně se sdělováním známek žákům. Žáci si oklasifikované a opravené podklady pro hodnocení zakládají do osobní složky.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu. (Zákonní zástupci žáků jsou neprodleně informováni).
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselníky výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání také rodičům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, - zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

V. Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přefadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší

povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Závěrečná ustanovení

1. Podle § 30 školského zákona č. 561/2004 Sb. zveřejňuje ředitel školy tuto směrnici následujícím způsobem: v papírové podobě umístěním na chodbě v prvním patře hlavní budovy školy
v poličce vedle ředitelny a v elektronické podobě na stránkách školy (www.zskrenovice.cz)..
2. Žáci školy jsou s tímto řádem seznámeni třídními učiteli v prvních dnech školního roku, seznámení je zaznamenáno v třídních knihách.
3. Zákonní zástupci žáků potvrdí svým podpisem v jejich žákovské knížce (nebo v notýsku), že se seznámili se školním řádem, jehož součástí jsou tato pravidla pro hodnocení žáků. Ten je pro ně zpřístupněn v prvním patře hlavní budovy školy, na webových stránkách školy a mohou se s ním seznámit na úvodních třídních schůzkách v měsíci září.

V Křenovicích dne 29. 8. 2012

Ing. Helena Weidingerová
ředitelka školy

7. Příloha k minimálnímu preventivnímu programu

- a) agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, rasismus a xenofobie, homofonie – témata jsou průběžně či aktuálně zařazována do výuky ve všech složkách českého jazyka, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví a přírodovědy; využíváme nabídku Agentury Lazar na besedu s odborníky na tato témata vždy pro jednu třídu 2. stupně;
- b) záškoláctví – třídní učitelé seznamují na třídnických hodinách žáky s pravidly docházky, absence a omlouvání zameškaných hodin a rodiče žáků na třídních schůzkách; rodiče podepisují v žákovské knížce, že byli seznámeni se školním řádem;
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling – vyučující výchovy k občanství a ke zdraví podrobně probírají tuto tematiku, okrajově pak v chemii, přírodopisu a přírodovědě; pro jeden ročník 2. stupně funguje program Agentury Lazar o drogách s besedou; jsou využívány vhodné texty v českém jazyce;
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě – téma ve výchově ke zdraví, dopravní a tělesné výchově napříč ročníky; návštěva dopravního hřiště na 1. stupni;
- e) spektrum poruch příjmu potravy – využívá se ve výchově k občanství a ke zdraví, v přírodopisu a přírodovědě; děti mohou využívat stravování ve školní jídelně, jejíž jídelníček se řídí zásadami správné výživy; využíváme program Ovoce do škol a nabídku dotovaných mléčných výrobků;
- f) negativní působení sekt – na toto téma se zaměřujeme v 7. – 9. třídě v souvislosti s učivem o náboženství ve výchově k občanství;
- g) sexuální rizikové chování – podle věku je sexuální výchova náplní přírodovědy, výchovy k občanství a ke zdraví a využívají se texty v čítance; využíváme besedu s MUDr. Radimem Uzlem;

K naplňování preventivního programu využíváme výchovné koncerty, besedy, sportovní den, projekty a další akce pořádané pro žáky a rodiče.